

خبرنامه مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور

اتوبان تهران کرج، خروجی پیکانشهر، آزادشهر، خیابان شهید گودرزی، خیابان هشتم غربی،
کد پستی: ۱۴۹۶۸۱۳۱۱۳

سال بیست و چهارم / شماره ۵۴۷ / شهریور ماه ۱۴۰۵

مدیرمسئول: علی اکبر بابازاده

تهیه و تنظیم: فرزین رنجبر

publicrelations@rifr-ac.ir

انتصابات

جناب آقای حسن مروتی...

صفحه ۲

«نکته‌های نگارشی» ۱۳۷

درست بنویسیم

مثقال، نغز (زیبا، دلنشین)، دغدغه، طمطراق (خودنمایی و تکبر)، طی الارض

صفحه ۲

اخبار مؤسسه

- صفحه ۲ دریاچه‌های فلات مرکزی در آستانه فروپاشی؛ گسترش کانون‌های گرد و غبار، بحرانی فراتر از کم آبی
- صفحه ۳ یادداشت تحلیلی؛ چالش‌ها و اولویت‌های پژوهشی گیاهان دارویی ایران؛ از شناخت تا خلق ثروت
- صفحه ۴ در گفت‌وگو با ایسنا مطرح شد، شبیه‌سازی اقلیم‌های مختلف جهان در باغ گیاه‌شناسی ملی ایران
- صفحه ۵ بازخوانی روایت آتش‌سوزی جنگل‌های الیت؛ هشدار درباره احتمال تکرار آتش‌سوزی در جنگل‌های هیرکانی / ضرورت تقویت ارتباط پژوهش و اجرا
- صفحه ۶ هوش مصنوعی به کمک پیش‌بینی آسیب‌پذیری مناطق در برابر مخاطرات طبیعی آمدت‌بند دانش فنی «سامانه یکپارچه آینده‌پژوهشی مخاطرات چندگانه طبیعی در بستر تغییر اقلیم»؛ توسعه و اعتبارسنجی در ۹ استان زاگرس
- صفحه ۷ یادداشت تحلیلی؛ تاب‌آوری زنجیره ارزش گیاهان دارویی؛ راهبردی برای مدیریت مخاطرات ناشی از تنش‌های منطقه‌ای
- صفحه ۸ در جریان بازدید از باغ گیاه‌شناسی نوشهر مطرح شد، تأکید بر تقویت ظرفیت‌های علمی و پژوهشی باغ گیاه‌شناسی نوشهر
- صفحه ۸ در نشست مشترک مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور و ستاد ملی گرد و غبار بررسی شد؛ توسعه همکاری‌های علمی و اجرایی برای مدیریت کانون‌های بحرانی گرد و غبار
- صفحه ۹ در نشست مشترک مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور و سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور مطرح شد؛ هم‌افزایی پژوهش و اجرا؛ مسیر تازه برای حفاظت علمی و پایدار از منابع طبیعی کشور
- صفحه ۹ با هدف بهره‌برداری پایدار از ظرفیت‌های گیاهان دارویی و مرتعی؛ توسعه همکاری مؤسسه و سازمان امور عشایر در حوزه گیاهان دارویی
- صفحه ۱۰ نخستین جلسه هماهنگی کارگروه نظارت میدانی الگوی کشت گیاهان دارویی کشور برگزار شد؛ آغاز فرآیند پایش علمی اجرای الگوی کشت گیاهان دارویی با محوریت مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور
- صفحه ۱۰ هم‌افزایی پژوهش و اجرا برای مدیریت پایدار مراتع کشور؛ پایش علمی مراتع و به‌روزرسانی نقشه گون‌زارها؛ محور همکاری مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع و دفتر امور مراتع
- صفحه ۱۱ نشست تخصصی خفگی بذر، از شناخت سازوکارهای جوانه‌زنی تا بهبود استقرار گیاه در مراتع خشک؛ بررسی راهکارهای نوین بهبود جوانه‌زنی و استقرار گیاهان در طرح‌های اصلاح و احیای مراتع
- صفحه ۱۲ در مسیر توسعه کشاورزی پایدار؛ برگزاری کارگاه آموزشی - ترویجی مدیریت آفات گوجه‌فرنگی در تنگ‌ارم شهرستان دشتستان

معرفی کتاب

سایر رویدادها

اخبار منابع طبیعی و محیط زیستی

شبکه آزمایشگاهی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور

مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور

صفحه ۱۲

صفحه ۱۳

صفحه ۲۰

صفحه ۲۱

«نکته‌های نگارشی» ۱۳۷

درست بنویسیم

مثقال، نغز (زیبا، دلنشین)، دغدغه، طمطراق (خودنمایی و تکبر)، طی الارض

«نکات مهم»

- در اعداد هزار به بالا، کلمه‌های هزار، میلیون و میلیارد به حروف و بقیه به عدد نوشته می‌شود: ۳ میلیون و ۳۴۵ هزار و ۳۸۲ نفر
- «هیچ کس»، «هیچ گاه» و «هیچ یک» از جمله واژه‌هایی هستند که با «نیم فاصله» نوشته می‌شوند.

واژه بیگانه	معادل فارسی مصوب
استرس	تنش
لوکیشن	موقعیت
فیک	جعلی

فارسی گفتن دشوار نیست؛ تنها به کمی دقت و تمرین نیاز دارد. هر واژه فارسی که به کار می‌بریم، گامی کوچک در پاسداری از زبان شیرین فارسی است.

انتصابات

جناب آقای حسن مروتی، طی حکمی از سوی معاون وزیر و رئیس سازمان تات به عنوان «سرپرست مؤسسه تحقیقات واکسن و سرم رازی» منصوب شدند.

اخبار مؤسسه

دریاچه‌های فلات مرکزی در آستانه فروپاشی؛ گسترش کانون‌های گرد و غبار، بحرانی فراتر از کم آبی

نتایج پروژه ملی «پایش روند خشکیدگی دریاچه‌های فلات مرکزی ایران و نقش آن در تولید گرد و غبار» نشان می‌دهد روند خشکیدگی دریاچه‌های شور فلات مرکزی طی سه دهه گذشته به‌طور قابل توجهی تشدید شده و این پهنه‌های آبی اکنون به مهم‌ترین کانون‌های تولید گرد و غبار در مرکز کشور تبدیل شده‌اند؛ روندی که علاوه بر تهدید پایداری اکولوژیک منطقه، سلامت ساکنان استان‌های اطراف را نیز تحت تأثیر قرار داده است. این پروژه، با مسئولیت اجرای سامانه رضوی‌زاده، عضو هیئت علمی بخش تحقیقات بیابان، از سال ۱۴۰۱ شروع شده و تا پایان سال ۱۴۰۵ ادامه خواهد داشت. در این پژوهش، تغییرات سه پهنه آبی مهم فلات مرکزی ایران شامل دریاچه نمک، دریاچه حوض سلطان و تالاب میقان مورد ارزیابی قرار گرفته است. یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد دریاچه نمک طی سه دهه اخیر روندی کاهشی در تداوم و وسعت آبیگری داشته و پهنه‌های پایدار آن، ۸۱ درصد کاهش یافته است. دریاچه حوض سلطان نیز با افت حدود ۸۵ درصدی مساحت پهنه آبی،

بیشترین کاهش نسبی را تجربه کرده است. تالاب میقان هم با کاهش حدود ۶۳ درصدی میانگین پهنه آبی و گسترش آبیگری‌های فصلی، مواجه بوده است. بر اساس نتایج این مطالعه، خشکیدگی دریاچه‌های فلات مرکزی، معلول تعامل پیچیده‌ای از عوامل اقلیمی و انسانی است. کاهش بارش‌های مؤثر، افزایش دمای هوا، برداشت بی‌رویه از منابع آب سطحی و زیرزمینی، توسعه کشاورزی، تغییر کاربری اراضی و احداث سدهای متعدد بر روی رودخانه‌های ورودی، مهم‌ترین عوامل تشدیدکننده این بحران شناخته شده‌اند. این پژوهش نشان می‌دهد کاهش جریان رودخانه‌هایی مانند جاجرود، شور و قره‌چای که منابع اصلی تأمین آب دریاچه نمک و حوض سلطان هستند، در کنار احداث سدهای متعدد و نادیده گرفتن حقابه‌های زیست‌محیطی، موجب کاهش شدید ورودی آب به این پهنه‌های آبی شده است؛ به‌گونه‌ای که در بسیاری از ماه‌های سال، جریان سطحی به بستر این دریاچه‌ها نمی‌رسد. رضوی زاده معتقد است یکی از مهم‌ترین دستاوردهای این پروژه، مستندسازی ارتباط مستقیم میان خشکیدگی دریاچه‌ها و افزایش گرد و غبار منطقه‌ای است و تحلیل تصاویر ماهواره‌ای و بررسی تغییرات زمانی و مکانی گرد و غبار نشان می‌دهد دریاچه نمک، دریاچه حوض سلطان و تالاب میقان به مهم‌ترین کانون‌های تولید گرد و غبار در فلات مرکزی ایران تبدیل شده‌اند و استان‌های قم، تهران، البرز و مرکزی، به‌طور مستقیم تحت تأثیر توده‌های گرد و غبار ناشی از این مناطق قرار دارند. بررسی‌های انجام‌شده همچنین نشان می‌دهد که این پهنه‌های آبی، که در گذشته نقش مهمی در تنظیم چرخه هیدرولوژیکی، تعدیل اقلیم محلی و حفظ تنوع زیستی ایفا می‌کردند، اکنون در آستانه فروپاشی اکولوژیک قرار گرفته‌اند و ادامه این روند می‌تواند به گسترش کانون‌های گرد و غبار نمکی، تشدید بیابان‌زایی، افزایش شوری خاک و بروز مخاطرات زیست‌محیطی و بهداشتی در بخش وسیعی از فلات مرکزی کشور منجر شود. رضوی‌زاده تأکید می‌کند که مدیریت یکپارچه حوزه‌های آبخیز، تأمین حقابه‌های زیست‌محیطی، کنترل برداشت از منابع آب و بازنگری در سیاست‌های مدیریت منابع آب، از مهم‌ترین راهکارهای کاهش روند خشکیدگی این دریاچه‌ها و کنترل کانون‌های گرد و غبار است. بر اساس برنامه‌ریزی انجام‌شده، نتایج نهایی این پروژه پس از پایان فاز نخست، با تعیین سهم عوامل محیطی (اقلیمی) و انسانی (مدیریتی، برداشت آب، سدسازی و تغییر کاربری) در خشکیدگی دریاچه‌ها، زمینه تدوین برنامه اجرایی احیای این پهنه‌های آبی را در قالب فاز دوم پروژه فراهم خواهد کرد. همچنین، نقشه نهایی پهنه‌بندی پتانسیل تولید گرد و غبار، به‌عنوان یکی از مهم‌ترین خروجی‌های این پژوهش، مبنای اولویت‌بندی اقدامات اجرایی برای تثبیت کانون‌های بحرانی گرد و غبار در فلات مرکزی ایران خواهد بود. گفتنی است پهنه‌های آبی واقع در مناطق خشک و نیمه‌خشک، از جمله تالاب‌ها و دریاچه‌های شور، از اجزای مهم سامانه‌های محیطی هستند و در تنظیم چرخه‌های هیدرولوژیکی، تعدیل اقلیم محلی، کنترل کانون‌های گردوغبار و حفظ تنوع زیستی نقش دارند. این اکوسیستم‌ها به دلیل وابستگی به بارش‌های محدود، رواناب‌های مقطعی و تعادل شکننده میان تغذیه و تبخیر، از آسیب‌پذیرترین سامانه‌های طبیعی به شمار می‌روند. در دهه‌های اخیر، تغییرات اقلیمی، کاهش بارش، افزایش دما و فعالیت‌های انسانی مانند برداشت بی‌رویه منابع آب سطحی و زیرزمینی، توسعه کشاورزی و تغییر کاربری اراضی، روند خشکیدگی بسیاری از تالاب‌های داخلی ایران را تشدید کرده است. پیامدهای این روند شامل افزایش شوری خاک، تشدید فرسایش بادی، افزایش طوفان‌های گردوغبار، کاهش تنوع زیستی و تهدید سلامت عمومی است.

یادداشت تحلیلی؛ چالش‌ها و اولویت‌های پژوهشی گیاهان دارویی

ایران؛ از شناخت تا خلق ثروت

مریم مکی‌زاده: پژوهش‌های گیاهان دارویی باید از مرحله شناسایی عبور کرده و به تولید محصول و خلق ارزش اقتصادی برسند.

به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع کشور، مریم مکی‌زاده، مجری طرح تدوین الگوی کشت گیاهان دارویی ایران و مدیر گروه اکولوژی این مؤسسه، در گزارشی تحلیلی با بررسی چهار دهه پژوهش در حوزه گیاهان دارویی، مهم‌ترین چالش‌های ساختاری و محتوایی این حوزه را تبیین و اولویت‌های پژوهشی آینده را در سه سطح راهبردی ارائه کرد.

وی در ابتدای این گزارش با قدردانی از تلاش پژوهشگران پیشکسوت این عرصه اظهار داشت: تنوع گونه‌های مورد مطالعه، گستره جغرافیایی پژوهش‌ها و عمق دانش تولیدشده در حوزه گیاهان دارویی، حاصل سال‌ها تلاش، تعهد و نگاه آینده‌نگر پژوهشگرانی است که پایه‌های علمی این حوزه را در کشور بنیان نهاده‌اند. این سرمایه ارزشمند علمی، میراثی ماندگار برای توسعه آینده گیاهان دارویی ایران به شمار می‌رود.

به گفته مکی‌زاده، بررسی بیش از ۴۰ سال فعالیت پژوهشی نشان می‌دهد که با وجود دستاوردهای علمی قابل توجه و تنوع گسترده گونه‌های مورد مطالعه، همچنان شکاف‌های اساسی در ساختار پژوهش‌های گیاهان دارویی کشور وجود دارد.

وی با اشاره به تمرکز بخش عمده پژوهش‌ها بر حلقه‌های ابتدایی زنجیره ارزش گفت: اکثر تحقیقات انجام‌شده بر اکولوژی، اهلی‌سازی، زراعت و شناسایی ترکیبات مؤثره و اسانس گیاهان متمرکز بوده است. این پژوهش‌ها اگرچه برای توسعه دانش و تکمیل بانک‌های اطلاعاتی بسیار ارزشمند هستند، اما اغلب در مرحله شناسایی متوقف شده و کمتر به توسعه فناوری، تولید محصول و تجاری‌سازی منتهی شده‌اند. به بیان دیگر، ما در تولید دانش موفق بوده‌ایم، اما در تبدیل این دانش به ثروت و ارزش افزوده، فاصله قابل توجهی با ظرفیت‌های موجود داریم.

مدیر گروه اکولوژی مؤسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع کشور افزود: در حلقه‌های پایانی زنجیره ارزش، شامل فرآوری، توسعه محصولات نهایی، اقتصاد، بازار و بازاریابی، تعداد پروژه‌های پژوهشی بسیار محدود است. حلقه مفقوده امروز، تبدیل مواد خام و یافته‌های علمی به محصولات رقابت‌پذیر و قابل عرضه در بازارهای داخلی و بین‌المللی است. این در حالی است که سهم ایران از بازار

جهانی گیاهان دارویی کمتر از یک درصد بوده و بیش از ۷۰ درصد صادرات این بخش همچنان به صورت مواد خام و قله انجام می‌شود.

وی تمرکز پژوهش‌ها بر تعداد محدودی از گونه‌های شناخته‌شده را از دیگر چالش‌های این حوزه برشمرد و اظهار داشت: حجم قابل توجهی از تحقیقات بر گونه‌هایی نظیر آویشن و مرزه متمرکز شده، در حالی که بسیاری از گونه‌های بومی و ارزشمند، به‌ویژه گونه‌های مناطق گرمسیری و نیمه‌گرمسیری استان‌های سیستان و بلوچستان، هرمزگان، بوشهر و کرمان، با وجود ظرفیت بالای اقتصادی و صادراتی، کمتر مورد توجه قرار گرفته‌اند.

مکی‌زاده همچنین نبود یک پایگاه داده ملی یکپارچه را از موانع اصلی توسعه این حوزه دانست و گفت: اطلاعات ارزشمند حاصل از صدها پروژه پژوهشی در زمینه‌های اکولوژی، زراعت، فیتوشیمی، اقتصاد و سایر حوزه‌های مرتبط، در سامانه‌ها و منابع مختلف پراکنده است. این پراکندگی، امکان تحلیل‌های جامع، تصمیم‌گیری راهبردی و تدوین الگوی کشت ملی را با چالش مواجه کرده است.

وی در ادامه، اولویت‌های پژوهشی آینده گیاهان دارویی کشور را در سه سطح راهبردی تبیین کرد:

در سطح نخست، تکمیل و تعمیق زنجیره ارزش مورد تأکید قرار می‌گیرد و شامل: ایجاد پایگاه داده ملی یکپارچه، توسعه پژوهش‌های اقتصاد، بازار، بازاریابی، برندسازی و بهره‌گیری از ظرفیت علوم اجتماعی است. به اعتقاد وی، شناخت دقیق نیازهای بازار و توسعه برندهای ایرانی، پیش‌شرط حضور موفق در بازارهای جهانی خواهد بود.

سطح دوم، به پژوهش‌های کاربردی و توسعه‌ای اختصاص دارد که در آن، فرآوری هدفمند، استخراج مواد مؤثره، توسعه فرآورده‌های نهایی نظیر مکمل‌های دارویی و محصولات آرایشی و بهداشتی و نیز مدیریت پایدار تولید، در اولویت قرار می‌گیرد؛ رویکردی که می‌تواند پژوهش را از مرحله شناخت به تولید محصول هدایت کند.

در سطح سوم نیز، بر تنوع‌بخشی به مطالعات و تکمیل پوشش جغرافیایی کشور تأکید شده است؛ از جمله: تکمیل نقشه اکولوژیک گیاهان دارویی ایران، شناسایی ظرفیت استان‌های کمتر مطالعه‌شده و انجام مطالعات جامع اتنوبوتانی به منظور بهره‌گیری از دانش بومی.

مکی‌زاده در پایان با تأکید بر ضرورت تغییر رویکرد در نظام پژوهشی گیاهان دارویی کشور خاطرنشان کرد: ضروری است از پژوهش‌های صرفاً شناختی به سمت پروژه‌های توسعه‌محور حرکت کنیم؛ پروژه‌هایی که خروجی آن‌ها محصول، فناوری یا خدمات قابل ارائه به بخش خصوصی و صنعت باشد. تشکیل کارگروه‌های میان‌رشته‌ای، ایجاد مرکز نوآوری گیاهان دارویی، تدوین اطلس گونه‌های شاخص استان‌ها و راه‌اندازی پایگاه داده ملی یکپارچه، از مهم‌ترین اقدامات راهبردی برای تحقق این تحول به شمار می‌رود.

در گفت‌وگو با ایسنا مطرح شد، شبیه‌سازی اقلیم‌های مختلف جهان در

باغ گیاه‌شناسی ملی ایران

به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع کشور، شکراله حاجی‌وند در گفت‌وگو با ایسنا، با اشاره به فعالیت‌های این مؤسسه در حوزه‌های مختلف جنگل، مرتع، بیابان، گیاهان دارویی و سایر زمینه‌ها، اظهار کرد: یکی از مهم‌ترین ظرفیت‌های ما در این زمینه، باغ گیاه‌شناسی ملی ایران است که از دهه ۴۰ در سطح ۱۴۵ هکتار فعالیت می‌کند و در غرب شهر تهران به عنوان یکی از شاخص‌ترین زیستگاه‌ها و شش‌های تنفسی شهر تهران شناخته می‌شود.

وی ادامه داد: در باغ گیاه‌شناسی ملی ایران، قطعاتی مانند قطعه چین، ژاپن، هیرکانی و قطعات مختلف دیگر وجود دارد که گیاهان از رویشگاه‌های خود به این قطعات منتقل شده‌اند. برای برخی کشورها نیز طراحی‌های مشابهی انجام شده و قطعه اروپایی باغ نیز به همین شکل ایجاد شده است.

حاجی‌وند با بیان اینکه این ظرفیت می‌تواند زمینه همکاری مشترک با کشورهای مختلف را فراهم کند، مطرح کرد: آمادگی داریم با کشورهایی که علاقه‌مند هستند، به‌ویژه کشورهایی که دارای باغ‌های گیاه‌شناسی ملی هستند، برای طراحی کار مشترک و تبادل گیاه همکاری کنیم.

سرپرست مؤسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع کشور توضیح داد: باغ‌های گیاه‌شناسی در دنیا در زمینه تبادل اطلاعات و گیاه فعالیت می‌کنند و فهرستی از گیاهان دارند که از طریق این فهرست، تبادل گیاهی انجام می‌شود. ما نیز آمادگی داریم این کار را با کشورهای مختلف و در چارچوب مقررات و قوانین ادامه دهیم.

وی افزود: در سایر زمینه‌ها از جمله جنگل، مرتع و گیاهان دارویی نیز آمادگی انجام کارهای مشترک با کشورهای مختلف را داریم و در این زمینه تجربیات بسیار خوبی در کشور وجود دارد. حاجی‌وند با اشاره به تجربه ایران در زمینه مقابله با ریزگردها و کنترل گرد و غبار بیان کرد: ریزگرد یکی از مشکلاتی است که بسیاری از کشورها با آن مواجه هستند و ما تجربیات خوبی در زمینه مقابله با ریزگرد و کنترل گرد

و غبار با استفاده از تکنیک‌های بیوفیزیکی، فیزیکی و همچنین کشت گیاهان در این مناطق داریم و می‌توانیم این تجربیات را با کشورهای مختلف به اشتراک بگذاریم.

سرپرست مؤسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع کشور درباره ظرفیت‌های ایران در حوزه جنگل و احیای جنگل‌ها نیز اظهار کرد: در زمینه جنگل و مدیریت جنگل و همچنین احیای جنگل‌ها، ظرفیت‌های خوبی داریم. در زراعت چوب نیز تقریباً پنج رقم از صنوبرها و گیاهان سریع‌الرشد را در اختیار داریم که برای زراعت چوب و استفاده در احیای جنگل‌ها می‌توانیم آنها را به اشتراک بگذاریم.

وی ادامه داد: در خصوص گیاهان دارویی نیز همین آمادگی وجود دارد و اقداماتی در این زمینه انجام شده است. اخیراً حدود پنج تا هفت رقم مختلف گیاه دارویی معرفی کرده‌ایم و آمادگی کامل داریم این ظرفیت را نیز در چارچوب مقررات و قوانین با کشورهای مختلف به اشتراک بگذاریم. این مسئول با اشاره به ضرورت تداوم همکاری‌های سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی و دفتر امور بین‌الملل وزارت جهاد کشاورزی اظهار کرد: ایجاد و تعامل بیشتر بین این دو و حضور همکاران بخش‌های مختلف در آن می‌تواند زمینه‌ساز توسعه ارتباطات اقتصادی، تبادل دانش و تقویت همکاری‌ها در حوزه کشاورزی دانش‌بنیان باشد.

وی افزود: همان‌طور که کشورهای دیگر رایزنان اقتصادی خود را اعزام می‌کنند، این افراد به عنوان سفیران اقتصادی کشورها می‌توانند در ارتباطات و تبادلات اقتصادی و دانشی بسیار مؤثر باشند و امیدواریم این نشست و دیدار بتواند زمینه تبادل دانش و اطلاعات میان ایران و کشورهای هدف را فراهم کند.

وی در ادامه با اشاره به موضوع حفاظت از جنگل‌های زاگرس و هیرکانی عنوان کرد: در کشورهای مختلف در زمینه جنگل‌ها چالش‌ها و نگرانی‌هایی وجود دارد و در کشور ما نیز این چالش‌ها مطرح است. همکاران ما در بخش جنگل اطلاعات خوبی به دست آورده‌اند و طرح‌های پژوهشی خوبی نیز در این زمینه داریم.

سرپرست مؤسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع کشور افزود: استفاده از ترکیبات بیولوژیک در کنترل مسائل مختلف و همچنین مباحث حفاظتی و حمایتی و مدیریت پایدار جنگل‌ها از جمله حوزه‌هایی است که در آن فعالیت‌های پژوهشی انجام شده و آمادگی برای همکاری و اشتراک این تجربیات وجود دارد.

بازخوانی روایت آتش‌سوزی جنگل‌های الیت؛ هشدار درباره احتمال تکرار آتش‌سوزی در جنگل‌های هیرکانی / ضرورت تقویت ارتباط پژوهش و اجرا

جنگل‌های هیرکانی الیت در آبان ۱۴۰۴ در معرض یکی از شدیدترین آتش‌سوزی‌های سال‌های اخیر قرار گرفتند؛ حادثه‌ای که بخش‌هایی از این جنگل‌ها در منطقه مرزن‌آباد شهرستان چالوس را درگیر کرد و خسارت‌های قابل‌توجهی به اکوسیستم ارزشمند این میراث جهانی وارد ساخت.

به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، سعیده اسکندری، عضو هیئت علمی بخش تحقیقات جنگل، در گفت‌وگویی ویژه با هدف بازخوانی واقعه آتش‌سوزی جنگل‌های الیت در آبان ۱۴۰۴ و تبیین جایگاه مؤسسه به‌عنوان یکی از متولیان اصلی حفاظت از جنگل‌ها و مراتع کشور، اظهار داشت: جنگل‌های هیرکانی با قدمتی بین ۲۵ تا ۵۰ میلیون سال، از قدیمی‌ترین جنگل‌های جهان به شمار می‌روند و به دلیل تنوع زیستی کم‌نظیر، از مهم‌ترین ذخیره‌گاه‌های طبیعی جهان محسوب می‌شوند. این جنگل‌ها در سال ۲۰۱۹ در فهرست میراث جهانی یونسکو ثبت شدند، اما در سال‌های اخیر تحت تأثیر عوامل انسانی و تغییرات اقلیمی، با تهدیدهای جدی، به‌ویژه آتش‌سوزی، مواجه بوده‌اند. وی ادامه داد: بر اساس گزارش‌ها، آتش‌سوزی جنگل‌های الیت نخستین‌بار در ۱۰ آبان ۱۴۰۴ در محدوده روستاهای الیت و دلیر آغاز شد. هرچند پس از چند روز تلاش مهار شد، اما در ۲۳ آبان بار دیگر شعله‌ور شد و در مجموع بیش از ۲۳ روز ادامه یافت. برخی منابع محلی نیز معتقدند آتش از همان ۱۰ آبان بدون وقفه ادامه داشته است. بررسی‌های اولیه، منشأ این آتش را عوامل انسانی، از جمله حضور شکارچیان غیرمجاز، عنوان کرد. در عین حال، خشکسالی، افزایش دمای پاییز، کاهش بارندگی و رطوبت، انباشت لاشبرگ، وزش باد و شیب تند و کوهستانی منطقه، شرایط را برای گسترش سریع آتش فراهم کرد. آتش ابتدا به‌صورت سطحی آغاز شد، سپس به آتش‌سوزی تنه‌ای و در نهایت به آتش‌سوزی تاجی تبدیل شد و بخش‌های وسیعی از جنگل را درگیر کرد. برآوردهای اولیه نشان دادند حدود ۲۰۰ هکتار از جنگل تحت تأثیر حریق قرار گرفته و حدود ۱۰ هکتار به‌طور کامل سوخته است؛ هرچند اسکندری تأکید دارد که تعیین دقیق وسعت خسارت نیازمند بررسی‌های میدانی و تحلیل تصاویر ماهواره‌ای است. اسکندری معتقد است صعب‌العبور بودن منطقه، کمبود نیروهای حفاظتی، محدودیت تجهیزات اطفای حریق، دود غلیظ و نبود بارندگی، عملیات مهار آتش را با دشواری‌های فراوانی روبه‌رو کرد. با وجود تلاش نیروهای منابع طبیعی، محیط‌بانان، جمعیت هلال احمر، سازمان‌های مردم‌نهاد، کوهنوردان و مردم محلی، آتش تا مدت‌ها مهار نشد. در ادامه عملیات، از هواپیمای ایلوشین برای اطفای حریق استفاده شد، اما به دلیل محدودیت در تأمین آب، این عملیات با کارایی لازم همراه نبود. در نهایت،

با درخواست کمک بین‌المللی، هواپیماهای آتش‌نشان ترکیه در عملیات اطفای حریق مشارکت کردند و آتش به‌طور کامل مهار شد. عملیات لکه‌گیری نیز طی روزهای بعد توسط نیروهای منابع طبیعی و سازمان حفاظت محیط‌زیست ادامه یافت. وی می‌گوید: خسارت‌های وارده به جنگل‌های هیرکانی الیت تنها به نابودی پوشش گیاهی محدود نمی‌شود و پیامدهای اکولوژیکی، محیط‌زیستی و اقتصادی آن ممکن است برای دهه‌ها و حتی دوره‌های بسیار طولانی باقی بماند. همچنین، آمار دقیق تلفات گونه‌های جانوری و میزان واقعی خسارت همچنان نیازمند ارزیابی‌های تخصصی است. اسکندری تأکید می‌کند که انجام پژوهش‌های کاربردی در زمینه پیش‌بینی، پیشگیری و مدیریت آتش‌سوزی، ارتباط مؤثر بین بخش اجرا و پژوهش، تقویت نیروهای حفاظتی، تجهیز امکانات اطفای حریق، افزایش بودجه مدیریت بحران و توسعه سامانه‌های پایش و هشدار سریع، از مهم‌ترین راهکارهای حفاظت از جنگل‌های هیرکانی و جلوگیری از تکرار چنین حوادثی است. این عضو هیئت علمی خاطرنشان کرد: مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، به‌عنوان یکی از متولیان اصلی حفاظت از جنگل‌ها و مراتع کشور، طرح‌های پژوهشی متعددی را در زمینه پیش‌بینی حریق و تهیه نقشه‌های خطر وقوع آتش‌سوزی در مناطق مختلف رویشی کشور انجام داده است. در همین راستا، در قالب پروژه ملی «بررسی رابطه زمانی و مکانی تغییرات پارامترهای اقلیمی و آتش‌سوزی در جنگل‌ها و مراتع ناحیه رویشی هیرکانی ایران» که با حمایت بنیاد علم ایران توسط بخش تحقیقات جنگل مؤسسه در سال ۱۴۰۲ انجام شد، نقشه‌های خطر وقوع آتش‌سوزی در سراسر جنگل‌ها و مراتع ناحیه رویشی هیرکانی با استفاده از داده‌های بلندمدت آتش‌سوزی‌های واقعی در سه دهه اخیر، فناوری‌های سنجش از دور و سیستم اطلاعات جغرافیایی تهیه شد. وی افزود: بازایی محدوده آتش‌سوزی الیت بر روی نقشه خطر وقوع آتش‌سوزی حاصل از این پروژه نشان می‌دهد که این آتش‌سوزی در مناطق «پرخطر» و «با خطر متوسط» نقشه قرار گرفته است. این موضوع نشان می‌دهد که جنگل‌های منطقه الیت پیش از وقوع آتش‌سوزی، در زمره مناطق دارای خطر بالای وقوع آتش‌سوزی در جنگل‌های هیرکانی شناسایی شده بودند. به بیان دیگر، منطقه‌ای که آتش‌سوزی الیت در آن رخ داد، پیش‌تر در نقشه خطر حریق تهیه‌شده توسط مؤسسه در محدوده‌های دارای خطر وقوع آتش‌سوزی قرار گرفته بود. چالش اصلی در این میان، نبود ارتباط مؤثر و نظام‌مند میان بخش پژوهش، یعنی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، و بخش اجرا، یعنی یگان حفاظت سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور، برای مدیریت، نظارت و پیش‌بینی خطر آتش‌سوزی در مناطق جنگلی هیرکانی است. امید است با انجام پژوهش‌های کاربردی در زمینه پیش‌بینی و اطفای حریق، تقویت ارتباط مؤثر میان بخش اجرا و پژوهش، تخصیص بودجه برای پژوهش‌های مرتبط با آتش‌سوزی، تأمین تجهیزات اطفای حریق، افزایش نیروهای حفاظتی در جنگل‌ها و نیز با تلاش همگانی و فرهنگ‌سازی برای حفاظت هرچه بیشتر از جنگل‌های کشور، بتوانیم میراث سبز هیرکانی را به‌درستی و شایسته به نسل‌های آینده بسپاریم.

وی افزود: همچنین با بررسی روند شاخص‌های اجتماعی - اکولوژیک و پیش‌بینی آنها در افق ۱۰ ساله، می‌توان تصویری از روند احتمالی تغییرات آسیب‌پذیری در آینده ارائه کرد و از آن به عنوان مبنایی علمی برای برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری در زمینه سازگاری با تغییر اقلیم و افزایش تاب‌آوری بهره گرفت.

تلفیق داده‌های اقلیمی، محیطی و انسانی

جعفری با اشاره به طیف گسترده داده‌های مورد استفاده در این سامانه اظهار کرد: داده‌های توپوگرافی، اقلیمی، هیدرولوژیکی، پوشش و کاربری اراضی، پوشش گیاهی، خاک، زمین‌شناسی و متغیرهای انسانی و جمعیتی در این سامانه مورد استفاده قرار گرفته‌اند.

وی افزود: امکان تلفیق این اطلاعات در یک چارچوب تحلیلی یکپارچه فراهم شده است که نمونه‌ای موفق از کاربرد هوش مصنوعی و فناوری‌های تحلیل کلان‌داده در حل چالش‌های محیط‌زیستی و توسعه پایدار کشور به شمار می‌رود.

توسعه کامل سامانه با زبان برنامه‌نویسی R

مجری این دانش فنی با بیان اینکه این سامانه به‌طور کامل با زبان برنامه‌نویسی R توسعه یافته است، گفت: قابلیت اعتبارسنجی مدل‌ها و نقشه‌ها، بازتولیدپذیری، به‌روزرسانی آسان و انطباق با شرایط مکانی و زمانی مختلف، از مهم‌ترین ویژگی‌های این سامانه است.

جعفری خاطرنشان کرد: این دانش فنی در قالب یک پروژه ملی در ۹ استان زاگرسی توسعه و اعتبارسنجی شده و قابلیت اجرای آن در محیط واقعی نیز مورد ارزیابی قرار گرفته است. بنا بر تأیید دفتر امور فناوری سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی (تات)، این فناوری در سطح آمادگی فناوری ۶TRL قرار دارد.

کاهش زمان و هزینه مطالعات

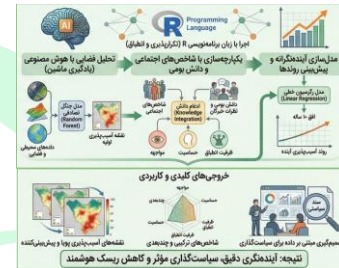
وی با اشاره به مزایای اقتصادی این فناوری اظهار داشت: استفاده از یک سامانه یکپارچه می‌تواند با کاهش مطالعات تکراری، استفاده مجدد از داده‌های پایه، هدفمند کردن مطالعات میدانی و بهبود اولویت‌بندی اقدامات، موجب کاهش زمان و هزینه مطالعات و تخصیص مناسب‌تر منابع شود.

انتشار نتایج در نشریه معتبر بین‌المللی

جعفری با اشاره به انتشار بخشی از نتایج علمی استفاده از این دانش فنی در نشریات معتبر بین‌المللی گفت: نتایج حاصل از توسعه این دانش فنی، به‌ویژه در حوزه سازگاری و تاب‌آوری در برابر سیل و زمین‌لغزش، در قالب مقالاتی در نشریه Sustainable Cities and Society با رتبه Q۱ و ضریب تأثیر ۱۳.۳ منتشر شده است.

وی در پایان تأکید کرد: با توجه به گسترش آثار تغییر اقلیم و افزایش نیاز به تصمیم‌گیری مبتنی بر داده در مدیریت مخاطرات طبیعی، توسعه و به‌کارگیری سامانه‌های یکپارچه و آینده‌نگر می‌تواند نقش مؤثری در برنامه‌ریزی، مدیریت منابع و سرزمین و افزایش تاب‌آوری مناطق مختلف کشور ایفا کند.

هوش مصنوعی به کمک پیش‌بینی آسیب‌پذیری مناطق در برابر مخاطرات طبیعی
آمدت‌دانش فنی «سامانه یکپارچه آینده‌پژوهشی مخاطرات چندگانه طبیعی در بستر تغییر اقلیم»؛ توسعه و اعتبارسنجی در ۹ استان زاگرسی

پژوهشگران مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور با توسعه و ثبت دانش فنی «سامانه یکپارچه آینده‌پژوهشی مخاطرات چندگانه طبیعی در بستر تغییر اقلیم»، امکان شناسایی، ارزیابی و پیش‌بینی آسیب‌پذیری مناطق مختلف کشور در برابر مخاطرات طبیعی را فراهم کردند؛ سامانه‌ای که با بهره‌گیری از هوش مصنوعی و الگوریتم‌های یادگیری ماشین و تلفیق داده‌های اقلیمی، محیطی، مکانی و اجتماعی، روند احتمالی تغییرات آسیب‌پذیری را در افق ۱۰ ساله پیش‌بینی می‌کند.

به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، ابوالفضل جعفری، عضو هیئت علمی مؤسسه و مجری این دانش فنی، با اشاره به اهمیت ارزیابی آسیب‌پذیری در مدیریت ریسک‌های ناشی از تغییر اقلیم و مخاطرات طبیعی اظهار کرد: ارزیابی آسیب‌پذیری، نخستین و بنیادی‌ترین گام در مدیریت ریسک‌های ناشی از تغییر اقلیم و مخاطرات طبیعی است و شناخت دقیق مناطق و جوامع آسیب‌پذیر می‌تواند به برنامه‌ریزی مؤثرتر برای سازگاری و افزایش تاب‌آوری کمک کند.

وی افزود: این مرحله مهم، اغلب مورد توجه کافی قرار نمی‌گیرد و تصمیم‌گیران بدون اطلاع از سطح آسیب‌پذیری، به تدوین برنامه‌های تاب‌آوری و سازگاری می‌پردازند. این غفلت، نه تنها یک کاستی فنی، بلکه خطایی راهبردی در مدیریت تغییر اقلیم و مخاطرات طبیعی است که می‌تواند به تخصیص نادرست منابع، اجرای راهکارهای ناکارآمد و تعمیق نابرابری‌های اجتماعی و محیطی منجر شود.

جعفری ادامه داد: در پاسخ به این چالش، «سامانه یکپارچه آینده‌پژوهشی مخاطرات چندگانه طبیعی در بستر تغییر اقلیم» با هدف ایجاد یک چارچوب جامع برای شناسایی، ارزیابی و پیش‌بینی آسیب‌پذیری مناطق مختلف کشور توسعه یافته است.

تحلیل همزمان چند مخاطره با بهره‌گیری از هوش مصنوعی

عضو هیئت علمی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور گفت: این سامانه با بهره‌گیری از الگوریتم‌های یادگیری ماشین و هوش مصنوعی و تلفیق داده‌های اقلیمی، محیطی، مکانی و اجتماعی، امکان شناسایی مناطق آسیب‌پذیر و تحلیل همزمان چند مخاطره طبیعی را فراهم می‌کند.

مجدد خواهد بود. همچنین در شرایط بحران، فشار برای تأمین منابع ارزی ممکن است زمینه افزایش صادرات مواد خام و کاهش سرمایه‌گذاری در صنایع فرآوری و تولید محصولات با ارزش افزوده بالا را فراهم کند؛ موضوعی که با اهداف توسعه پایدار و ارتقای جایگاه ایران در بازار جهانی گیاهان دارویی همخوانی ندارد.

حفاظت از منابع ژنتیکی؛ سرمایه‌ای راهبردی برای آینده

پیامدهای اقتصادی ناشی از بحران‌های منطقه‌ای می‌تواند فشار بر رویشگاه‌های طبیعی گیاهان دارویی را افزایش داده و زمینه برداشت‌های غیرمجاز و غیراصولی را فراهم سازد. در چنین شرایطی، حفاظت از ذخایر ژنتیکی، بانک‌های ژن، ذخایر بذری، باغ‌های مادری و رویشگاه‌های طبیعی، اهمیتی دوچندان پیدا می‌کند؛ زیرا این منابع، پشتوانه تحقیقات، اصلاح نباتات، تولید ارقام جدید و توسعه پایدار این بخش به شمار می‌روند. از این منظر، سرمایه‌گذاری در حفاظت، مستندسازی و بهره‌برداری پایدار از منابع ژنتیکی، یکی از ارکان اصلی امنیت زیستی و امنیت غذایی کشور محسوب می‌شود.

افزایش تاب‌آوری؛ ضرورتی اجتناب‌ناپذیر

افزایش تاب‌آوری زنجیره ارزش گیاهان دارویی باید به یکی از اولویت‌های سیاست‌گذاری بخش کشاورزی تبدیل شود. توسعه تولید داخلی نهاده‌های تخصصی، حمایت از تولید بذرهای اصلاح‌شده، کودها و نهاده‌های زیستی، گسترش مجتمع‌های تخصصی فرآوری، توسعه صنایع استخراج اسانس و عصاره، استقرار الگوی کشت مبتنی بر توان اکولوژیک، توسعه کشت گیاهان کم‌آب‌بر در اراضی دیم، حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان و بهره‌گیری از فناوری‌های نوین، از مهم‌ترین راهکارهای افزایش تاب‌آوری این صنعت به شمار می‌روند.

در کنار این اقدامات، تنوع‌بخشی به بازارهای صادراتی، تقویت تشکلهای تخصصی، توسعه سامانه‌های هوشمند پایش تولید و بازار، ایجاد ذخایر راهبردی و حفاظت هدفمند از منابع ژنتیکی می‌تواند نقش مؤثری در کاهش آسیب‌پذیری این بخش در شرایط بحرانی ایفا کند.

در این میان، نقش مراکز تحقیقاتی و پژوهشی در تولید دانش، توسعه فناوری‌های بومی، معرفی ارقام سازگار با شرایط اقلیمی، حفاظت از ذخایر ژنتیکی و ارائه راهکارهای علمی برای مدیریت پایدار زنجیره ارزش، بیش از هر زمان دیگری اهمیت می‌یابد و می‌تواند پشتوانه‌ای مطمئن برای سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری در این حوزه باشد.

فرصتی برای بازنگری در سیاست‌های توسعه

اگرچه تنش‌های منطقه‌ای و مخاطرات ژئوپلیتیکی تهدیدی جدی برای زنجیره ارزش گیاهان دارویی محسوب می‌شوند، اما می‌توانند فرصتی برای بازنگری در سیاست‌های توسعه این بخش نیز باشند. حرکت از خام‌فروشی به سمت توسعه صنایع فرآوری، افزایش ارزش افزوده، تقویت اقتصاد دانش‌بنیان، توسعه زنجیره‌های نوآوری و استقرار الگوی کشت مبتنی بر مزیت‌های اکولوژیک، از جمله اقداماتی است که ضمن افزایش تاب‌آوری، جایگاه ایران را در بازارهای جهانی گیاهان دارویی ارتقا خواهد داد.

بی‌تردید تحقق این اهداف مستلزم هم‌افزایی و تعامل مؤثر میان دستگاه‌های اجرایی، مراکز علمی و پژوهشی، بخش خصوصی، شرکت‌های دانش‌بنیان و تشکلهای تخصصی است. در چنین چارچوبی، سرمایه‌گذاری در پژوهش، نوآوری و توسعه فناوری نه تنها ضامن پایداری زنجیره ارزش گیاهان دارویی خواهد بود، بلکه می‌تواند نقش این صنعت را در ارتقای امنیت سلامت، امنیت غذایی، اشتغال پایدار، توسعه اقتصاد زیستی و افزایش تاب‌آوری بخش کشاورزی کشور بیش از پیش تقویت کند.

یادداشت تحلیلی؛ تاب‌آوری زنجیره ارزش گیاهان دارویی؛ راهبردی برای مدیریت مخاطرات ناشی از تنش‌های منطقه‌ای

مریم مکی‌زاده تفتی، عضو هیأت علمی بخش تحقیقات گیاهان دارویی و محصولات فرعی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، در یادداشتی تحلیلی، ضمن بررسی پیامدهای تنش‌های منطقه‌ای و مخاطرات ژئوپلیتیکی بر زنجیره ارزش گیاهان دارویی، بر ضرورت افزایش تاب‌آوری این بخش، حفاظت از منابع ژنتیکی، توسعه صنایع فرآوری و تقویت ظرفیت‌های علمی و دانش‌بنیان کشور تأکید کرد.

به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، در این یادداشت، ضمن تشریح مهم‌ترین چالش‌های پیش‌روی تولید، فرآوری و صادرات گیاهان دارویی، راهکارهایی برای کاهش آسیب‌پذیری و تبدیل تهدیدهای ناشی از بحران‌های منطقه‌ای به فرصتی برای بازنگری در سیاست‌های توسعه این صنعت ارائه شده است.

در دهه‌های اخیر، مخاطرات ژئوپلیتیکی، تنش‌های منطقه‌ای و بی‌ثباتی‌های اقتصادی به یکی از مهم‌ترین عوامل اثرگذار بر امنیت غذایی، امنیت سلامت و پایداری زنجیره‌های تأمین در جهان تبدیل شده‌اند. در چنین شرایطی، بخش کشاورزی بیش از گذشته در معرض اختلال در تأمین نهاده‌ها، افزایش هزینه‌های تولید، محدودیت‌های تجاری و کاهش دسترسی به بازارهای بین‌المللی قرار دارد.

در این میان، صنعت گیاهان دارویی ایران به دلیل برخورداری از تنوع کم‌نظیر گونه‌های گیاهی، ظرفیت‌های گسترده تولید، پشتوانه علمی و پژوهشی و نقش آن در اقتصاد دانش‌بنیان، توسعه روستایی، اشتغال و صادرات غیرنفتی، از جایگاهی راهبردی برخوردار است. این صنعت علاوه بر تأمین بخشی از نیازهای حوزه سلامت، می‌تواند یکی از محورهای توسعه پایدار و افزایش ارزش افزوده در بخش کشاورزی باشد. با این حال، تشدید تنش‌های منطقه‌ای می‌تواند زنجیره ارزش گیاهان دارویی را از مرحله تأمین نهاده‌ها تا تولید، فرآوری، صادرات و حضور در بازارهای جهانی با چالش‌های جدی مواجه سازد.

افزایش هزینه‌های تولید و اختلال در زنجیره تأمین

یکی از نخستین پیامدهای بحران‌های منطقه‌ای، افزایش هزینه تأمین نهاده‌های کشاورزی، تجهیزات تخصصی، ماشین‌آلات، مواد اولیه صنایع فرآوری و خدمات حمل‌ونقل است. نوسانات نرخ ارز، افزایش هزینه‌های بیمه، محدودیت‌های نقل‌وانتقال مالی و دشواری دسترسی به بازارهای بین‌المللی نیز هزینه تمام‌شده تولید را افزایش داده و قدرت رقابت تولیدکنندگان را کاهش می‌دهد. از سوی دیگر، هرگونه اختلال در تأمین انرژی، خدمات لجستیکی و شبکه حمل‌ونقل می‌تواند فعالیت واحدهای خشک‌کردن، استخراج اسانس، تولید عصاره، بسته‌بندی و نگهداری محصولات را تحت تأثیر قرار داده و بر کیفیت، بهره‌وری و استمرار تولید اثرگذار باشد.

بازارهای صادراتی در معرض مخاطره

بی‌ثباتی‌های سیاسی و اقتصادی، اعتماد بازارهای بین‌المللی را نسبت به استمرار تأمین محصولات کاهش داده و قراردادهای صادراتی را با مخاطره مواجه می‌کند. در چنین شرایطی، خریداران خارجی معمولاً به سمت تأمین‌کنندگان باثبات‌تر حرکت می‌کنند و بازگشت به بازارهای از دست‌رفته، حتی پس از رفع بحران، مستلزم صرف زمان، سرمایه‌گذاری و اعتمادسازی

در نشست مشترک مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور و ستاد ملی گرد و غبار بررسی شد؛ توسعه همکاری‌های علمی و اجرایی برای مدیریت کانون‌های بحرانی گرد و غبار

رئیس مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور با تأکید بر ضرورت حرکت به سمت رویکردهای مسئله‌محور، بر بهره‌گیری از ظرفیت‌های علمی و پژوهشی مؤسسه برای تبدیل یافته‌های تحقیقاتی به راهکارهای کاربردی و مؤثر در مدیریت کانون‌های بحرانی گرد و غبار تأکید کرد.

به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، در نشست مشترک مؤسسه و ستاد ملی سیاستگذاری و هماهنگی مدیریت پدیده گرد و غبار کشور، راهکارهای توسعه همکاری‌های علمی و اجرایی برای مدیریت و کنترل کانون‌های بحرانی فرسایش بادی و گرد و غبار مورد بررسی قرار گرفت. در این نشست شکراله حاجی‌وند سرپرست مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور با تأکید بر ظرفیت‌های علمی و پژوهشی مؤسسه و توانمندی‌های کمیته علم و فناوری کنوانسیون بین‌المللی مقابله با بیابان‌زایی (CST)، بر ضرورت تقویت ارتباط میان پژوهش و عرصه اجرا تأکید کرد.

وی با اشاره به ظرفیت ستاد ملی سیاستگذاری و هماهنگی مدیریت پدیده گرد و غبار برای انتقال و به‌کارگیری یافته‌های تحقیقاتی مؤسسه، به‌ویژه در حوزه بیابان، گفت: "امروز بیش از گذشته به رویکرد مسئله‌محور و ارائه پاسخ و راهکارهای علمی برای حل چالش‌های بخش اجرا نیازمندیم"

در ادامه این نشست، بهزاد رایگانی دبیر ستاد ضمن اشاره به فرایند اجرایی کارگروه تخصصی ملی، پروژه‌های ملی و بین‌المللی ستاد را ظرفیت مناسبی برای نقش آفرینی مؤسسه و انتقال یافته‌های علمی در رویکرد نوین کنترل منبع تا سازگاری رخداد گرد و غبار قلمداد نمود و افزود، اجرای طرح‌های تحقیقی توسعه‌ای در سطح پایلوت میتواند نقش مهمی در بهبود و تعمیم مدیریت اکوسیستم محور و تقویت تنوع زیستی ایفا نماید.

همچنین در این نشست، حمیدرضا عباسی، رئیس بخش تحقیقات بیابان مؤسسه، و یاسر قاسمی آریان، عضو هیئت علمی این بخش، بر ضرورت بهره‌گیری از یافته‌های پژوهشی در عرصه، اجرای طرح‌های پایلوت، استفاده از دانش بومی، مشارکت جوامع محلی و توجه به اصول حکمرانی منابع طبیعی تأکید کردند.

در خاتمه بر توجه همزمان به ابعاد اجتماعی، اقتصادی و زیست‌محیطی در سیاستگذاری و اجرای برنامه‌های مقابله با گرد و غبار تأکید شد و حاضران، این رویکرد را از الزامات دستیابی به مدیریت پایدار سرزمین دانستند.

در جریان بازدید از باغ گیاه‌شناسی نوشهر مطرح شد، تأکید بر تقویت ظرفیت‌های علمی و پژوهشی باغ گیاه‌شناسی نوشهر

شکراله حاجی‌وند، رئیس مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، در جریان بازدید از باغ گیاه‌شناسی نوشهر و دیدار با مدیران، کارشناسان و کارکنان این مجموعه، بر بهره‌گیری هدفمند از ظرفیت‌های تخصصی و کارشناسی باغ، رفع موانع موجود و تقویت فعالیت‌های علمی و پژوهشی آن تأکید کرد.

به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، شکراله حاجی‌وند، رئیس مؤسسه، به همراه مسعود محمودیان، معاون اداری، مالی و پشتیبانی مؤسسه، با حضور در باغ گیاه‌شناسی نوشهر، ضمن بازدید از بخش‌های مختلف این مجموعه، در نشست با مدیران، کارشناسان و کارکنان، در جریان روند فعالیت‌ها، مسائل موجود و ظرفیت‌های پیش‌رو قرار گرفت. در این نشست، گزارشی از وضعیت فعالیت‌های جاری و روند اجرای امور ارائه شد و مهم‌ترین مسائل و موانع موجود در مسیر فعالیت‌های باغ مورد بررسی قرار گرفت. همچنین درباره راهکارهای بهبود فرآیندها، استفاده مؤثر از امکانات و زیرساخت‌های موجود و ارتقای سطح فعالیت‌های تخصصی و پژوهشی بحث و تبادل نظر شد.

مدیران و کارشناسان باغ در ادامه، دیدگاه‌ها و پیشنهادهای خود را درباره موضوعات تخصصی و اجرایی مطرح کردند. کارکنان مجموعه نیز با بیان مسائل و پیشنهادهای خود، بر ضرورت توجه به ظرفیت‌های موجود و فراهم شدن زمینه مناسب برای بهبود شرایط و توسعه فعالیت‌های باغ تأکید کردند.

بهره‌گیری از توانمندی‌های کارشناسی، استفاده مؤثر از امکانات و ظرفیت‌های موجود، تقویت فعالیت‌های علمی و پژوهشی و ایجاد زمینه برای توسعه و افزایش اثربخشی فعالیت‌های باغ، از مهم‌ترین محورهای مطرح‌شده در این نشست توسط رئیس مؤسسه بود.

حاجی‌وند با تأکید بر جایگاه و ظرفیت‌های تخصصی باغ گیاه‌شناسی نوشهر، استفاده مؤثر از توانمندی‌های موجود را یکی از الزامات ارتقای عملکرد این مجموعه دانست و بر نقش کارشناسان و کارکنان در پیشبرد فعالیت‌ها تأکید کرد.

وی همچنین با تأکید بر اهمیت ارتباط با بدنه کارشناسی و اجرایی، گفت‌وگو با کارکنان را فرصتی برای شناخت دقیق‌تر مسائل، بهره‌گیری از تجربیات و دیدگاه‌های آنان و شناسایی موانع موجود دانست و خواستار پیگیری موضوعات مطرح‌شده، تلاش برای رفع مشکلات و بهبود روند امور توسط معاونت‌های مرتبط در مؤسسه شد.

در ادامه، سرپرست مؤسسه و هیئت همراه از بخش‌های مختلف باغ گیاه‌شناسی نوشهر بازدید کردند و از نزدیک در جریان فعالیت‌ها، امکانات، زیرساخت‌ها و ظرفیت‌های این مجموعه قرار گرفتند.

طبیعی و آبخیزداری کشور، تعامل مستمر میان بخش‌های اجرایی و پژوهشی را لازمه دستیابی به مدیریت پایدار منابع طبیعی دانست و خاطرنشان کرد: این همکاری می‌تواند از طریق تعریف طرح‌های مشترک پژوهشی، تدوین پروپوزال‌های کاربردی و ارتباط نزدیک میان معاونت‌های تخصصی دو مجموعه توسعه یابد. افلاطونی همچنین با اشاره به اجرای طرح جنگلداری نوین در جنگل‌های هیرکانی، نقش مؤسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع کشور را در پشتیبانی علمی، ارائه راهکارهای تخصصی و تبیین علمی این طرح برای افکار عمومی مهم ارزیابی کرد. وی با تأکید بر ضرورت توجه بیشتر به ارزش‌های اکوسیستمی جنگل‌ها و مراتع و ظرفیت‌های اقتصادی منابع طبیعی اظهار کرد: انجام تحقیقات کاربردی در زمینه‌هایی مانند قارچ ترافل و سایر ظرفیت‌های طبیعی، می‌تواند ضمن ایجاد فرصت‌های اقتصادی، به حفاظت پایدار از منابع طبیعی کمک کند. در ادامه، محمد متینی‌زاده، سرپرست معاونت پژوهشی مؤسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع کشور نیز با تشریح ظرفیت‌های پژوهشی مؤسسه، بر توسعه همکاری‌های علمی و کاربردی میان بخش تحقیقات و اجرا تأکید کرد.

با هدف بهره‌برداری پایدار از ظرفیت‌های گیاهان دارویی و مرتعی؛ توسعه همکاری مؤسسه و سازمان امور عشایر در حوزه گیاهان دارویی

سرپرست مؤسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع کشور بر بهره‌گیری از ظرفیت‌های علمی و پژوهشی مؤسسه برای توسعه پایدار گیاهان دارویی و مرتعی در مناطق عشایری و کمک به بهبود معیشت جوامع عشایری تأکید کرد. به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع کشور، نشست مشترک این مؤسسه و سازمان امور عشایر ایران با هدف بررسی زمینه‌های همکاری علمی و اجرایی در حوزه گیاهان دارویی و مراتع برگزار شد. در این نشست، شکراله حاجی‌وند، سرپرست مؤسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع کشور، با تأکید بر ظرفیت‌های علمی و پژوهشی مؤسسه، بر ضرورت استفاده از دانش و یافته‌های تحقیقاتی برای پاسخ به نیازهای مناطق عشایری و بهره‌برداری پایدار از ظرفیت‌های منابع طبیعی تأکید کرد. جهانبخش میرزاوند، رئیس سازمان امور عشایر ایران، نیز با اشاره به ظرفیت‌های موجود در مناطق عشایری، بر توسعه همکاری با مؤسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع کشور و بهره‌گیری از توان علمی و تخصصی این مجموعه تأکید کرد. محور اصلی این نشست، تدوین اطلس جامع گیاهان مرتعی، دارویی و رنگزا در مناطق عشایری بود. بر اساس مباحث مطرح‌شده، اطلس گیاهان مرتعی با هدف مدیریت علمی چرای دام و حفظ پایداری مراتع و اطلس گیاهان دارویی و رنگزا با رویکرد توسعه زنجیره ارزش، افزایش تولید و بهبود معیشت پایدار جوامع عشایری تدوین خواهد شد. در تدوین این اطلس‌ها، شاخص‌هایی از جمله پراکنش جغرافیایی گونه‌ها، میزان تاب‌آوری آنها در برابر تغییرات اقلیمی و چرای مفرط، قابلیت کشت و اهلی‌سازی و امکان تولید گیاهان دارویی در شرایط گلخانه‌ای مورد بررسی قرار خواهد گرفت. گفتنی‌ست این همکاری می‌تواند با پیوند میان ظرفیت‌های پژوهشی و نیازهای جوامع عشایری، ضمن کمک به حفظ و بهره‌برداری پایدار از منابع طبیعی، زمینه‌های جدیدی برای تولید، اشتغال و تقویت معیشت عشایر فراهم کند.

در نشست مشترک مؤسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع کشور و سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور مطرح شد؛ هم‌افزایی پژوهش و اجرا؛ مسیر تازه برای حفاظت علمی و پایدار از منابع طبیعی کشور

در راستای تبدیل یافته‌های علمی به راهکارهای اجرایی برای حفاظت، احیا و مدیریت پایدار سرزمین، نشست مشترک مؤسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع کشور و سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور با تأکید بر تقویت ارتباط میان پژوهش و مدیریت اجرایی برگزار شد. نشست مشترک این مؤسسه و سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور با حضور مدیران و مسئولان دو مجموعه، روز شنبه ۲۱ شهریورماه به میزبانی سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور برگزار شد. در این نشست، بر ضرورت بهره‌گیری از ظرفیت‌های علمی، داده‌های پژوهشی و دستوردهای تحقیقاتی در برنامه‌ها و طرح‌های اجرایی منابع طبیعی تأکید شد و موضوعاتی همچون جنگلداری نوین در جنگل‌های هیرکانی، طرح کاشت یک میلیارد درخت، توسعه گیاهان دارویی، مدیریت نهالستان‌ها، به‌روزرسانی نقشه‌های پوشش گیاهی و ارزش‌گذاری خدمات اکوسیستمی مورد بررسی قرار گرفت. در این نشست، بر ضرورت تقویت تعامل میان بخش‌های پژوهشی و اجرایی و استفاده مؤثر از یافته‌های علمی در تصمیم‌گیری‌ها و برنامه‌های مدیریت منابع طبیعی کشور تأکید شد. شکراله حاجی‌وند، سرپرست مؤسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع کشور با اشاره به ظرفیت‌های علمی و پژوهشی گسترده این مؤسسه اظهار کرد: تحقیقات باید در خدمت حل مسائل واقعی بخش اجرا قرار گیرد و دستوردهای علمی زمانی اثربخش خواهد بود که در عرصه‌های مدیریتی و اجرایی مورد استفاده قرار گیرد. وی افزود: مؤسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع کشور آمادگی دارد با بهره‌گیری از ظرفیت پژوهشگران و متخصصان خود، پشتیبانی علمی لازم را برای اجرای طرح‌های منابع طبیعی ارائه دهد. یافته‌های کاربردی حاصل از تحقیقات را در اختیار بخش‌های اجرایی قرار دهد. حاجی‌وند با تأکید بر ضرورت تقویت ارتباط میان معاونت‌ها و بخش‌های متناظر در مؤسسه تحقیقات و سازمان منابع طبیعی تصریح کرد: انتقال دانش و تجربه‌های پژوهشی به عرصه اجرا، زمینه‌ساز تصمیم‌گیری‌های دقیق‌تر و اثربخش‌تر در حوزه حفاظت و احیای منابع طبیعی خواهد بود. سرپرست مؤسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع کشور همچنین از تشکیل تیم‌های نظارتی و ارزیابی در حوزه نهالستان‌های زراعت چوب و گیاهان دارویی خبر داد و گفت: ارزیابی مستمر و استفاده از دانش تخصصی می‌تواند کیفیت اجرای طرح‌های منابع طبیعی را ارتقا دهد. در ادامه این نشست، رضا افلاطونی، رئیس سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور با اشاره به نقش مکمل دو مجموعه در حفاظت از سرمایه‌های طبیعی کشور اظهار کرد: سازمان منابع طبیعی و مؤسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع کشور دو بازوی توانمند در مدیریت علمی و حفاظت از عرصه‌های طبیعی هستند و انتظار جامعه و حاکمیت از این دو مجموعه، ارائه راهکارهای مؤثر برای حفظ سرزمین است. وی با تأکید بر اهمیت استفاده از داده‌ها و یافته‌های علمی در برنامه‌های اجرایی افزود: دستوردهای تحقیقاتی باید در تدوین دستورالعمل‌ها، برنامه‌های مدیریتی و اجرای طرح‌های منابع طبیعی مورد بهره‌برداری قرار گیرد. رئیس سازمان منابع

همافزایی پژوهش و اجرا برای مدیریت پایدار مراتع کشور؛ پایش علمی مراتع و بهروزرسانی نقشه گونزارها؛ محور همکاری مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع و دفتر امور مراتع

نشست مشترک بخش مرتع مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور و دفتر امور مراتع سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور با هدف بررسی نتایج پایش اکوسیستمهای مرتعی، اولویتهای پژوهشی و مسیرهای توسعه همکاریهای علمی و اجرایی برگزار شد.

به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، علیرضا افتخاری، رئیس بخش مرتع مؤسسه در این نشست با ارائه گزارشی از نتایج طرح پایش مراتع، بر نقش ظرفیتهای علمی و تخصصی بخش مرتع در پشتیبانی از برنامههای مدیریت و احیای عرصههای مرتعی کشور تأکید کرد.

وی با اشاره به توانمندی اعضای هیئت علمی و پژوهشگران این بخش، آمادگی مؤسسه را برای مشارکت علمی در طرحهای مرتبط با اولویتهای حوزه مرتع و تقویت ارتباط میان پژوهش و اجرا اعلام کرد.

در ادامه، ابوالقاسم حسینپور، مدیرکل دفتر امور مراتع سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور با اشاره به ضرورت بهرهگیری از دادههای علمی در برنامهریزیهای اجرایی، بر اهمیت پایش مستمر اکوسیستمهای مرتعی، ارزشگذاری اقتصادی مراتع، توسعه تولید بذور استاندارد و بهروزرسانی نقشههای پوشش گیاهی، از جمله نقشه گونزارها و رویشگاههای گیاهان دارویی تأکید کرد.

وی همچنین بر فعالسازی ظرفیتهای استانی، اجرای مفاد تفاهمنامه همکاری میان دو مجموعه و استمرار نشستهای تخصصی برای پیگیری موضوعات مشترک تأکید کرد.

در این نشست مقرر شد با هدف انسجام بیشتر میان بخش تحقیق و اجرا، نمایندگان دو مجموعه در فرآیندهای علمی و فنی مرتبط با طرحهای پژوهشی و تصمیمگیریهای تخصصی حضور فعال داشته باشند.

تعامل مستمر میان مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور و سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور، زمینه استفاده هدفمند از دانش پژوهشی در پایش، ارزیابی و مدیریت پایدار اکوسیستمهای مرتعی و ارتقای نظام اطلاعاتی منابع طبیعی کشور را فراهم می کند.

نخستین جلسه هماهنگی کارگروه نظارت میدانی الگوی کشت گیاهان دارویی کشور برگزار شد؛ آغاز فرآیند پایش علمی اجرای الگوی کشت گیاهان دارویی با محوریت مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور

نخستین جلسه هماهنگی کارگروه نظارت میدانی الگوی کشت گیاهان دارویی ایران با حضور شکراله حاجیوند سرپرست مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، محمد متینی زاده، سرپرست معاونت پژوهشی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، جمعی از پژوهشگران مؤسسه و نمایندگان مراکز تحقیقاتی برگزار شد.

به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، این نشست در راستای اجرای مسئولیت نظارت ستادی بر اجرای الگوی کشت گیاهان دارویی کشور و همزمان با آغاز طرح جامع پایش و ارزیابی اجرای برنامه ملی تولید بهینه محصولات کشاورزی و منابع طبیعی ایران برگزار شد.

در این جلسه حاجیوند، ضمن دسنور بررسی الزامات اجرایی فرآیند نظارت میدانی، بر ضرورت بهرهگیری از ظرفیتهای علمی و تخصصی پژوهشگران در ارزیابی روند اجرای الگوی کشت گیاهان دارویی در مناطق مختلف کشور تأکید کرد.

از مهمترین محورهای مطرح شده در این نشست میتوان به تعیین شاخصهای کلیدی پایش میدانی، برنامهریزی برای بازدیدهای استانی، تشکیل تیمهای تخصصی نظارت، تقسیم وظایف میان اعضای کارگروه و تدوین سازوکارهای گزارشدهی و مستندسازی علمی اشاره کرد.

بر اساس برنامهریزی انجام شده، کارگروه نظارت میدانی الگوی کشت گیاهان دارویی ایران با استفاده از توان علمی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور و مراکز تحقیقاتی مرتبط، فرآیند پایش و ارزیابی اجرای این الگو را در استانهای مختلف کشور دنبال خواهد کرد.

این اقدام با هدف ارتقای بهرهوری تولید، توسعه کشت علمی گیاهان دارویی، استفاده پایدار از ظرفیتهای طبیعی کشور و پشتیبانی علمی از برنامههای بخش کشاورزی و منابع طبیعی انجام میشود.

مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور بهعنوان متولی علمی این طرح، آمادگی خود را برای همکاری با وزارت جهاد کشاورزی، سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور و مؤسسات تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استانی بهمنظور اجرای دقیق، علمی و استاندارد فرآیند نظارت اعلام کرده است.

اصلاح و احیای مراتع باید متناسب با ویژگی‌های زیستی بذر و شرایط بوم‌شناختی هر منطقه طراحی و اجرا شود. در ادامه، سمیرا هاشمی‌راد، پژوهشگر پسادکتر در مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان سمنان، در ارائه‌ای با عنوان از خفتگی بذر تا استقرار گیاه: رویکردهای نوین پوشش‌دهی بذر برای بهبود جوانه‌زنی و احیای مراتع در اکوسیستم‌های خشک، به معرفی فناوری‌های نوین بهبود بذر و ظرفیت‌های آن‌ها برای افزایش موفقیت استقرار گیاه پرداخت.

در این بخش، فناوری‌های نوین بهبود بذر موسوم به SETs شامل پرایمینگ، پوشش‌دهی بذر با روش‌هایی مانند پوشش فیلمی، پوسته‌گذاری و پلت‌گذاری و همچنین اسکاریفیکاسیون معرفی شد. همچنین یافته‌های حاصل از فراتحلیل‌های جهانی درباره تأثیر این فناوری‌ها بر جوانه‌زنی، سبز شدن و استقرار گیاهچه ارائه شد.

هاشمی‌راد با اشاره به تفاوت میان نتایج به‌دست‌آمده در شرایط کنترل‌شده و محیط طبیعی، تأکید کرد که موفقیت یک فناوری در شرایط گلخانه‌ای لزوماً تضمین‌کننده عملکرد آن در عرصه نیست؛ از این‌رو، طراحی و فرمولاسیون فناوری‌های بهبود بذر باید باتوجه به شرایط اقلیمی، خاکی و بوم‌شناختی هر منطقه انجام شود. وی همچنین گزارشی موردی از طرح پسادکتری خود در زمینه گونه پرنده ارائه کرد.

در جمع‌بندی نشست، بر ضرورت تدوین بانک اطلاعاتی خفتگی بذر گونه‌های مرتعی ایران به تفکیک منطقه و اکوتیپ، استفاده از بذور بومی و سازگار با شرایط اقلیمی هر منطقه و توسعه فناوری‌های متناسب با شرایط واقعی عرصه تأکید شد.

همچنین تغییر رویکرد در برنامه‌های اصلاح و احیای مراتع از حداکثرسازی سطح بذرداری به حداکثرسازی استقرار واقعی گیاه به‌عنوان یکی از الزامات افزایش اثربخشی اقدامات احیایی موردتوجه قرار گرفت؛ رویکردی که بر ضرورت شناخت دقیق ویژگی‌های بذر، انتخاب منابع ژنتیکی سازگار و بهره‌گیری هدفمند از نوین بهبود بذر تأکید دارد و می‌تواند به افزایش موفقیت استقرار پوشش گیاهی در اکوسیستم‌های خشک و نیمه‌خشک کمک کند.

نشست تخصصی خفتگی بذر، از شناخت سازوکارهای جوانه‌زنی تا بهبود استقرار گیاه در مراتع خشک؛ بررسی راهکارهای نوین بهبود جوانه‌زنی و استقرار گیاهان در طرح‌های اصلاح و احیای

مراتع

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان سمنان، در این نشست دو سخنرانی تخصصی با محوریت سازوکارهای خفتگی بذر، محدودیت‌های استقرار گیاهان در اکوسیستم‌های خشک و فناوری‌های نوین بهبود بذر ارائه شد و یافته‌های پژوهشی مرتبط با افزایش جوانه‌زنی، سبز شدن و استقرار گیاهان در طرح‌های اصلاح و احیای مراتع مورد بحث قرار گرفت.

در نخستین ارائه با عنوان خفتگی بذر و محدودیت‌های استقرار گیاهان در اکوسیستم‌های خشک: سازوکارها و راهکارهای نوین برای بهبود جوانه‌زنی و احیای مراتع، سمیه ناصری، عضو هیئت‌علمی بخش تحقیقات جنگل و مرتع مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان سمنان، به تشریح نقش خفتگی بذر در فرآیند استقرار گیاهان مرتعی پرداخت.

وی با اشاره به گستره مراتع کشور که حدود ۸۳ میلیون هکتار، معادل ۵۰۴ درصد مساحت ایران، برآورد می‌شود، زنجیره استقرار گیاه از کیفیت بذر تا جوانه‌زنی، سبز شدن و استقرار گیاه را تشریح کرد. همچنین انواع خفتگی بذر، ویژگی‌های آن در خانواده‌های مهم گیاهان مرتعی ایران و راهکارهای متداول برای رفع محدودیت‌های جوانه‌زنی موردتوجه قرار گرفت.

ایشان با تأکید بر تفاوت پاسخ گونه‌ها و اکوتیپ‌های مختلف به شرایط محیطی و تیمارهای بهبود جوانه‌زنی، بر ضرورت شناخت دقیق نوع خفتگی هر گونه و اکوتیپ پیش از اجرای طرح‌های گسترده بذریاشی تأکید کرد. وی خاطرنشان کرد که استفاده از دستورالعمل‌های یکسان برای گونه‌ها و مناطق مختلف، لزوماً به استقرار مطلوب گیاه منجر نمی‌شود و اقدامات

معرفی کتاب

عامه پسند

اغلب بهترین قسمت‌های زندگی، زمانی بوده‌اند که هیچ کاری نکرده‌ای و نشسته‌ای درباره زندگی فکر کرده‌ای، منظوم این است که مثلاً می‌فهمی که همه چیز بی‌معناست. بعد به این نتیجه می‌رسی که خیلی هم نمی‌تواند بی‌معنا باشد، چون تو می‌دانی بی‌معناست و همین آگاهی تو از بی‌معنا بودن تقریباً معنایی به آن می‌دهد ... می‌دانی منظوم چیست؟ بدبینی خوش‌بینانه.

چارلز بوکوفسکی

زندگی خوب

داستان‌ها ارزش اخلاقی بسیار دارند چراکه به ما تجربه خیالی/ غیرمستقیم زندگی‌های دیگر را می‌دهند- تو گویی ساکن زندگی کسانی دیگر می‌شویم. از این جهت، داستان‌ها می‌توانند تجربه زندگی را در ما وسعت بسیار بخشند. داستان‌ها به ما دریچه‌ای می‌دهند که رو به روح و جان انسان‌های دیگر گشوده می‌شود، یا میکروسکوپی که با آن عملکردهای درونی ضمائر درون دیگران را رصد می‌کنیم بی‌آن‌چنان مزاحمتی برایشان.

مارک ورنون

ناتور دشت

پسر، موقعی که آدم می‌میرد، این مردم خوب، آدم را از چهار طرف محاصره می‌کنند. من امیدوارم که وقتی مُردم، یک آدم بافهم و شعوری پیدا بشود و جنازه مرا توی رودخانه‌ای، جایی بیندازد. هر جا که می‌خواهد باشد، ولی فقط توی قبرستان، وسط مرده‌ها، چالم نکنند. روزهای یکشنبه می‌آیند و روی شکم آدم دسته گل می‌گذارند و از این جور کارهای مسخره. وقتی که آدم زنده نباشد، گل را می‌خواهد چه کار؟ مرده که به گل احتیاجی ندارد ... آدم تا زنده است باید از کسی که دوستش دارد گل هدیه بگیرد.

جی. دی. سلینجر

ماسه و کف

تلخ‌ترین اندوه‌های ما، یادآوری شادی‌های گذشته ماست.

جبران خلیل جبران

معرفی این بخش: سرکار خانم مریم معصوم تیمیمی، رئیس اداره

مستندسازی، کتابخانه و مرکز اسناد علمی منابع طبیعی ایران

در مسیر توسعه کشاورزی پایدار؛ برگزاری کارگاه آموزشی - ترویجی مدیریت آفات گوجه‌فرنگی در تنگ‌ارم شهرستان

دشتستان

محقق گیاه‌پزشکی مرکز تحقیقات بوشهر گفت: هنگامی که یافته‌های نوین علمی با تجربیات ارزشمند کشاورزان سخت‌کوش پیوند می‌خورد، شاهد کاهش مصرف بی‌رویه سموم، حفظ سلامت خاک و در نهایت افزایش بهره‌وری پایدار خواهیم بود؛ هدفی که مزارع الگویی به‌خوبی آن را محقق می‌سازند.

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان بوشهر، کارگاه آموزشی - ترویجی مدیریت آفات و بیماری‌های مهم گوجه‌فرنگی با هدف توانمندسازی بهره‌برداران و در راستای اجرای طرح ملی مزارع الگویی کشاورزی، در شهر تنگ‌ارم از توابع شهرستان دشتستان برگزار شد.

زهرا محمدی، محقق گیاه‌پزشکی مرکز تحقیقات بوشهر در این نشست آموزشی گفت: این کارگاه با مشارکت حداکثری گوجه‌کاران منطقه و با هدف ارتقای دانش فنی کشاورزان در خصوص شناسایی و کنترل عوامل خسارت‌زا برگزار شد تا گامی در جهت اجرای موفق طرح ملی مزارع الگویی در استان بوشهر باشد.

وی افزود: در این دوره، ضمن معرفی مهم‌ترین آفات و بیماری‌های شایع گوجه‌فرنگی و علائم خسارت، بر پیاده‌سازی اصول مدیریت تلفیقی آفات و بیماری‌ها (IPM) تأکید شد و راهکارهای پیشگیرانه نظیر حذف بقایای گیاهی و شخم عمیق پس از برداشت، آفتاب‌دهی خاک (۴۵ روز پیش از کاشت)، ضدعفونی بذور، مدیریت تراکم کاشت، تنظیم برنامه آبیاری و تغذیه و همچنین کنترل علف‌های هرز به صورت تخصصی ارائه گردید.

محمدی در ادامه افزود: با توجه به اهمیت کاربرد صحیح سموم، در این کارگاه بر استفاده هدفمند از ترکیبات شیمیایی مؤثر و رعایت تناوب در مصرف سموم جهت جلوگیری از ایجاد مقاومت در آفات تأکید ویژه‌ای شد. در بخش عملی این برنامه، بازدید میدانی از مزارع الگویی و گلخانه‌های منطقه صورت گرفت تا ضمن بررسی وضعیت سلامت محصولات و شناسایی چالش‌های موجود، توصیه‌های فنی لازم و متناسب با شرایط مزارع به بهره‌برداران ارائه شود که این امر با هدف کمک به مدیریت صحیح، کاهش خسارت و افزایش بهره‌وری تولید صورت گرفته است.

برگزاری کلاس "آشنایی با اصول و روشهای پرایمینگ و غنی سازی بذر"

به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، با هماهنگی اداره آموزش، دوره آموزشی " آشنایی با اصول و روشهای پرایمینگ و غنی سازی بذر" روز یکشنبه ۱۶ شهریور در ساختمان بانک ژن مؤسسه برگزار شد.

حفاظت از منابع طبیعی، نیازمند پشتوانه پژوهشهای روزآمد است

دکتر شکرالله حاجیوند، سرپرست مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، با حضور در جمع همکاران متولد هر ماه، تولد آنان را تبریک گفت. این همراهی، نشانه‌ای از توجه به کارکنان و ارزشمندی سرمایه انسانی در مسیر پیشرفت مؤسسه است.

☀️ کنار هم، برای مؤسسه‌ای پویاتر

سایر رویدادها

نشست مشترک مدیران دیوان محاسبات با سرپرست مؤسسه و

بازدید از باغ گیاهشناسی ملی ایران

احمد کرمی، مدیر گروه حسابرسی دیوان محاسبات، و غلامرضا گرامی، حسابرس کل دیوان محاسبات، با حضور در مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، با شکراله حاجیوند، سرپرست مؤسسه، و مسعود محمودیان، معاون مالی، اداری و پشتیبانی مؤسسه، دیدار و گفت‌وگو کردند. در این نشست، ضمن معرفی فعالیت‌ها و ظرفیت‌های مؤسسه و باغ گیاهشناسی ملی ایران، موضوعات مرتبط با این مجموعه مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت. در ادامه، مدیران دیوان محاسبات با همراهی مسئولان مؤسسه از بخش‌های مختلف باغ گیاهشناسی ملی ایران بازدید کردند و از نزدیک با ظرفیت‌ها و فعالیت‌های این مجموعه آشنا شدند.

در نشست سرپرست مؤسسه و معاون پژوهشی با بخش‌های

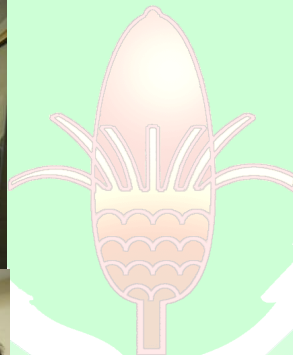
تخصصی بررسی شد

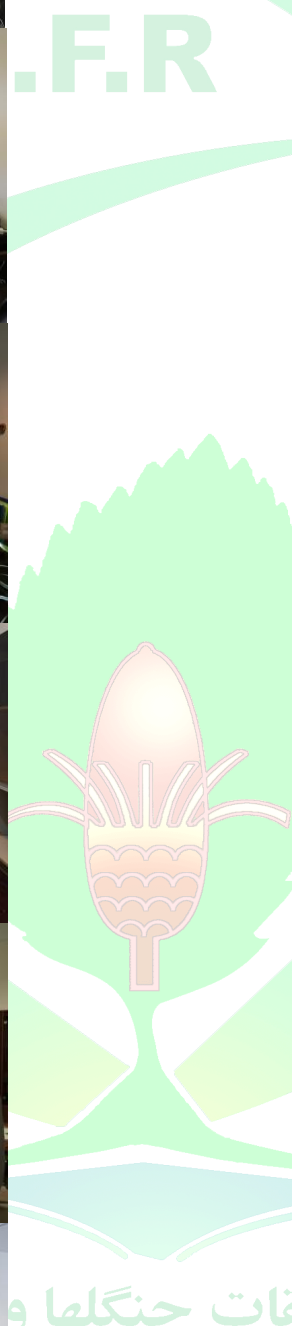
تشکیل ساختار نظارتی الگوی کشت گیاهان دارویی و زراعت چوب در دستور کار مؤسسه نشست برنامه‌ریزی برای تشکیل ساختار نظارتی الگوی کشت گیاهان دارویی و زراعت چوب با حضور شکراله حاجیوند، سرپرست مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، معاون پژوهشی مؤسسه، رؤسای بخش‌های تحقیقات گیاهان دارویی و محصولات فرعی و صنوبر و درختان سریع‌الرشد و جمعی از اعضای هیئت علمی بخش‌های تخصصی برگزار شد. در این نشست، ضرورت ایجاد یک ساختار منسجم و تخصصی برای نظارت بر اجرای الگوی کشت گیاهان دارویی و توسعه زراعت چوب مورد بررسی قرار گرفت و بر استفاده از ظرفیت‌های علمی، پژوهشی و کارشناسی مؤسسه در این زمینه تأکید شد. همچنین، سازوکارهای لازم برای پایش، نظارت و ارزیابی اجرای الگوی کشت گیاهان دارویی و زراعت چوب بررسی و بر ضرورت هماهنگی میان بخش‌های تخصصی مؤسسه برای شکل‌گیری این ساختار تأکید شد.

.F.R

مؤسسه تحقیقات جنگلها و

بررسی ظرفیت‌های علمی و پژوهشی جنگل و مرتع چهارمحال و

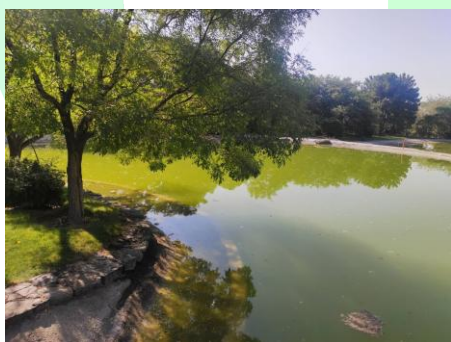
بختیاری

دکتر حاجی‌وند، رئیس مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، با دکتر حمزه‌علی شیرمردی، رئیس بخش تحقیقات جنگل و مرتع استان چهارمحال و بختیاری، دیدار و گفت‌وگو کرد. در این نشست، ظرفیت‌ها و اولویت‌های پژوهشی استان در حوزه جنگل و مرتع بررسی و بر استفاده از ظرفیت علمی و تخصصی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور برای پشتیبانی از تحقیقات و پاسخ به مسائل این حوزه در استان تأکید شد.

مدیریت فاضلاب پایتخت شتاب گرفت؛ از پوشش ۸۵ درصدی تا

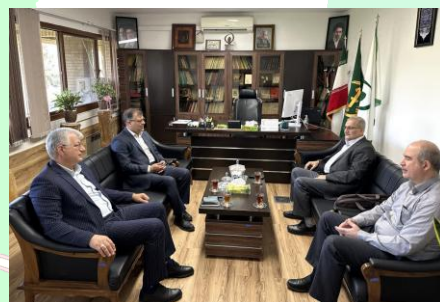
ساخت ۴ تصفیه‌خانه

به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور به نقل از ایرنا، مدیرعامل شرکت فاضلاب تهران، باغ گیاه‌شناسی ملی ایران را مجموعه‌ای بزرگ، ارزشمند و منحصر به فرد دانست که می‌تواند به عنوان یکی از گلوگاه‌های تنفسی تهران نقش‌آفرینی کند. وی نیاز آبی باغ گیاه‌شناسی را حدود ۱۵ هزار مترمکعب در شبانه روز اعلام کرد و گفت: در صورت ساخت تصفیه‌خانه برای تأمین نیاز این مجموعه، ظرفیت آن باید دو تا سه برابر این میزان در نظر گرفته شود

تأکید بر توسعه همکاری‌های پژوهشی در دیدار رئیس پژوهشکده حفاظت خاک و آبخیزداری با سرپرست مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور

عطاالله ابراهیمی، رئیس پژوهشکده حفاظت خاک و آبخیزداری، با حضور در مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، با شکراله حاجی‌وند، سرپرست مؤسسه، دیدار و گفت‌وگو کرد. در این نشست، ظرفیت‌های همکاری مشترک و راهکارهای گسترش تعاملات علمی و پژوهشی میان دو مجموعه در حوزه‌های حفاظت خاک، آبخیزداری، منابع طبیعی و مدیریت پایدار سرزمین مورد بررسی قرار گرفت. همچنین بر ضرورت هم‌افزایی ظرفیت‌های علمی و تخصصی، توسعه طرح‌ها و پروژه‌های پژوهشی مشترک و بهره‌گیری از دستاوردهای تحقیقاتی برای پاسخگویی به چالش‌های حوزه منابع طبیعی کشور تأکید شد. در پایان، دو طرف بر تداوم تعاملات و بهره‌گیری از توانمندی پژوهشگران و کارشناسان دو مجموعه در راستای تقویت پشتوانه‌های علمی و پژوهشی و تحقق اهداف بخش منابع طبیعی کشور تأکید کردند.

برگزاری کلاس "اینترنت پیشرفته"

به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، با هماهنگی اداره آموزش کلاس "اینترنت پیشرفته" روز ۱۱ شهریور در سالن آمی تئاتر مؤسسه برگزار شد.

برگزاری کلاس "اقتصاد گیاهان دارویی و معطر"

به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، با هماهنگی اداره آموزش، دوره آموزشی "اقتصاد گیاهان دارویی و معطر" روز ۱۱ شهریور در سالن آمفی تئاتر مؤسسه برگزار شد.

با تأکید بر تقویت همکاری‌های مشترک هم‌افزایی ظرفیت‌های

فرهنگی، اجتماعی و علمی در دستور کار بسیج وزارت جهاد

کشاورزی و مؤسسه

امروز، سه‌شنبه ۱۰ شهریور ۱۴۰۵؛ سیدمحمدعلی میرحبیبی، فرمانده بسیج وزارت جهاد کشاورزی، با حضور در مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، با شکراله حاجی‌وند، سرپرست مؤسسه، و مجید حسینی، فرمانده بسیج مؤسسه، دیدار و گفت‌وگو کرد. در این دیدار، زمینه‌های همکاری میان بسیج وزارت جهاد کشاورزی و مؤسسه بررسی و بر استفاده از توانمندی‌های دو مجموعه در پیشبرد برنامه‌های فرهنگی، اجتماعی، علمی و پژوهشی تأکید شد. تقویت فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی، برنامه‌ریزی برای مناسبت‌ها و فعالیت‌های ترویجی، بهره‌گیری از دانش و تخصص پژوهشگران مؤسسه و فراهم‌سازی زمینه تعامل بیشتر میان کارکنان، از مهم‌ترین محورهای این نشست بود. همچنین بر اجرای هدفمند برنامه‌های فرهنگی و سازمانی و ایجاد فضایی پویا و همدلانه با مشارکت بیشتر کارکنان تأکید شد.

بررسی سرفصل‌های فرهنگی و برنامه‌های مناسبتی

جلسه کمیته فرهنگی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور با محوریت بررسی تقویم مناسبت‌های ملی، مذهبی و فرهنگی، سرفصل‌های فرهنگی و برنامه‌ریزی برای برگزاری مراسم میلاد حضرت رسول اکرم (ص) برگزار شد. در این نشست، تقویم مناسبت‌های ملی، مذهبی و فرهنگی مورد بررسی قرار گرفت و اعضای کمیته درباره نحوه برنامه‌ریزی و اجرای برنامه‌های فرهنگی متناسب با مناسبت‌های پیش‌رو (به ویژه فصل پاییز)، به بحث و تبادل نظر پرداختند.

در ادامه جلسه، موضوع برنامه‌ریزی برای برگزاری مراسم میلاد باسعادت حضرت رسول اکرم (ص) مطرح و پیشنهادهای اعضا درخصوص نحوه برگزاری این مراسم، محتوای برنامه و فعالیت‌های جانبی مورد بررسی و تصویب قرار گرفت.

در پایان مقرر شد دبیر کمیته فرهنگی، بسته‌های پیشنهادی مربوط به مناسبت‌ها، سرفصل‌های فرهنگی و برنامه‌های اجرایی، تهیه و برای طرح در جلسه آتی کمیته ارائه کند تا پس از بررسی و تبادل نظر اعضا، برنامه‌های نهایی تصویب و برای اجرا ابلاغ شود.

کمیته فرهنگی مؤسسه در راستای تقویت فعالیت‌های فرهنگی و ایجاد زمینه مناسب برای مشارکت و هم‌افزایی بیشتر کارکنان، برنامه‌ریزی منسجم برای مناسبت‌های ملی، مذهبی و فرهنگی را در دستور کار خود قرار داده است.

برگزاری دوره آموزشی صفحه‌آرایی با word

به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، با هماهنگی اداره آموزش، دوره آموزشی "صفحه‌آرایی با نرم‌افزار word" روز یکشنبه اول شهریور در سالن آمفی تئاتر مؤسسه برگزار شد.

در سال آموزش و ترویج؛ تأکید مؤسسه جنگلها و مراتع بر

انتقال یافته‌های پژوهشی به عرصه

در چارچوب برنامه‌های سال آموزش و ترویج سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، کارگاه آموزشی «آشنایی با نشر یافته‌های ترویجی» با حضور اعضای هیئت علمی و پژوهشگران ستاد مؤسسه و مراکز استانی، یکشنبه ۲۹ شهریور در مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور برگزار شد. هدف این کارگاه، سامان‌دهی و ارتقای شیوه نگارش یافته‌های ترویجی حاصل از طرح‌ها و پروژه‌های تحقیقاتی خاتمه‌یافته بود؛ به‌گونه‌ای که نتایج پژوهش‌ها بتواند در قالب محتوایی روشن، کاربردی و قابل استفاده در اختیار بهره‌برداران و ذی‌نفعان بخش کشاورزی و منابع طبیعی قرار گیرد.

در این برنامه، اصول و الزامات نشر یافته‌های ترویجی بررسی و بر تقویت مسیر «پژوهش تا ترویج و عرصه» و تسهیل انتقال دستاوردهای تحقیقاتی به مرحله اجرا و بهره‌برداری تأکید شد. این کارگاه با مشارکت بیش از ۹۰ نفر از پژوهشگران و اعضای هیئت علمی مراکز استانی به‌صورت برخط برگزار شد.

با حضور معاون برنامه‌ریزی و امور اقتصادی سازمان تات

بررسی شد روند اجرای برنامه کشت گیاهان خاص در اراضی

سازمان تات

سید باقر محمودی، معاون برنامه‌ریزی و امور اقتصادی سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی و شکراله حاجی‌وند، سرپرست مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، در نشست رونق اجرای برنامه کشت گیاهان خاص در اراضی سازمان تات را بررسی کردند. در این نشست، ظرفیت‌های موجود اراضی سازمان تات در استان‌های مختلف، اقدامات انجام‌شده و برنامه‌های پیش‌رو برای توسعه کشت گیاهان خاص مورد بررسی قرار گرفت. همچنین بر استفاده از ظرفیت‌های علمی و پژوهشی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور و تقویت هماهنگی‌های لازم برای عملیاتی شدن این برنامه تأکید شد.

ظرفیت‌های پژوهشی ایستگاه همد آبرد در بازدید

سرپرست مؤسسه بررسی شد

سرپرست مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، امروز شنبه ۷ شهریور ۱۴۰۵، در بازدید از ایستگاه تحقیقاتی همد آبرد، ضمن بازدید از بخش‌های مختلف این ایستگاه، با همکاران و پژوهشگران دیدار و درباره فعالیت‌های پژوهشی، ظرفیت‌های موجود و مسائل و نیازهای ایستگاه گفت‌وگو کرد. در ابتدای این نشست، رئیس ایستگاه تحقیقاتی همد آبرد گزارشی کوتاه از فعالیت‌های پژوهشی و تحقیقاتی ایستگاه، ظرفیت‌های موجود و برنامه‌های در دست اجرا ارائه کرد. در ادامه، همکاران و پژوهشگران ایستگاه دیدگاه‌ها، پیشنهادها و مسائل خود را در زمینه فعالیت‌های پژوهشی و تحقیقاتی مطرح کردند و درباره راهکارهای بهره‌گیری مؤثرتر از ظرفیت‌های ایستگاه به بحث و تبادل نظر پرداختند. شکراله حاجی‌وند با تأکید بر اهمیت ایستگاه‌های تحقیقاتی در پشتیبانی از فعالیت‌های علمی و پژوهشی مؤسسه، بر بهره‌گیری هدفمند از ظرفیت‌های علمی و فنی ایستگاه همد آبرد و تقویت فعالیت‌های پژوهشی و تحقیقاتی آن تأکید کرد. وی همچنین بر ضرورت توجه به ظرفیت‌های موجود و اولویت‌های پژوهشی و افزایش اثربخشی نتایج تحقیقات در عرصه‌های اجرایی تأکید کرد.

گامی برای پیوند بیشتر پژوهش و عرصه

جلسه انتخاب محقق مروج ارشد با حضور شکراله حاجی‌وند، سرپرست مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، برگزار شد. در این نشست، سوابق و فعالیت‌های پژوهشی و ترویجی محققان بررسی و بر تقویت ارتباط میان پژوهش، آموزش، ترویج و عرصه تأکید شد. تسهیل انتقال یافته‌های تحقیقاتی به بهره‌برداران و استفاده مؤثرتر از ظرفیت محققان در فعالیت‌های آموزشی و ترویجی، از دیگر محورهای این نشست بود. انتخاب محقق مروج ارشد، گامی در جهت کاربردی‌تر شدن دانش و نزدیک‌تر شدن پژوهش به نیازهای عرصه است؛ رویکردی که با تأکید سازمان تات بر آموزش و ترویج در سال جاری هم‌راستا است.

بررسی پرونده‌های ارتقای اعضای هیئت علمی مؤسسه

جلسه کمیته منتخب ارتقای اعضای هیئت علمی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور به ریاست دکتر شکرالله حاجی‌وند، رئیس کمیته منتخب و با حضور دکتر متینی‌زاده، سرپرست پژوهش و فناوری و دبیر کمیته منتخب و جمعی از اعضای هیئت مربوطه برگزار شد. در این جلسه، پرونده اعضای هیئت علمی متقاضی ارتقا از مرتبه استادیاری به دانشیاری مطرح و با بررسی سوابق و مستندات علمی، مورد ارزیابی اعضای کمیته قرار گرفت. در ادامه، موارد مطرح‌شده به‌صورت تخصصی و در چارچوب مقررات مربوط بررسی و جمع‌بندی شد.

تأکید بر توسعه همکاری‌های علمی و پژوهشی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور با مرکز تحقیقات زنجان

شکرالله حاجی‌وند، سرپرست مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، در نشست مشترک با رئیس مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان زنجان و هیئت همراه، بر توسعه همکاری‌های علمی و پژوهشی، استفاده از ظرفیت‌های تخصصی طرفین و تقویت ارتباط میان مراکز تحقیقاتی در راستای پاسخگویی مؤثرتر به نیازهای بخش کشاورزی و منابع طبیعی تأکید کرد. در این نشست، ظرفیت‌ها، توانمندی‌ها و زمینه‌های مشترک همکاری میان مؤسسه و مرکز تحقیقات زنجان مورد بررسی و تبادل نظر قرار گرفت. حاجی‌وند، با اشاره به اهمیت ارتباط نزدیک میان مؤسسه و مراکز تحقیقاتی استانی، اظهار داشت: استفاده از ظرفیت‌های علمی و تخصصی موجود در استان‌ها و هدایت تحقیقات به سمت حل مسائل و نیازهای واقعی بخش، می‌تواند نقش مؤثری در ارتقای اثربخشی فعالیت‌های پژوهشی و انتقال دستاوردهای علمی به عرصه داشته باشد. در ادامه این نشست، رئیس مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان زنجان، دیدگاه‌ها و پیشنهادهای خود را درباره توسعه همکاری‌های علمی و پژوهشی با مؤسسه مطرح کرد. در پایان، طرفین بر تداوم تعاملات، شناسایی زمینه‌های مشترک و فراهم‌سازی بسترهای لازم برای اجرای برنامه‌ها و طرح‌های مشترک در حوزه‌های مورد علاقه و نیاز استان تأکید کردند.

آغاز پایش میدانی نظارت بر اجرای الگوی کشت گیاهان

دارویی کشور با محوریت مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع

نخستین جلسه هماهنگی کارگروه نظارت میدانی الگوی کشت گیاهان دارویی ایران با حضور شکرالله حاجی‌وند سرپرست مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور و محمد متینی‌زاده، سرپرست معاونت پژوهشی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، پژوهشگران مؤسسه و نمایندگان مراکز تحقیقاتی برگزار شد. این نشست در راستای اجرای مسئولیت نظارت ستادی بر الگوی کشت گیاهان دارویی کشور و آغاز طرح جامع پایش و ارزیابی برنامه ملی تولید بهینه محصولات کشاورزی و منابع طبیعی برگزار شد. تعیین شاخص‌های پایش میدانی، برنامه‌ریزی بازدیدهای استانی، تشکیل تیم‌های تخصصی نظارت، تقسیم وظایف کارشناسی و تدوین سازوکار گزارش‌دهی علمی از مهم‌ترین محورهای این جلسه بود. بر اساس برنامه‌ریزی انجام‌شده، این کارگروه با بهره‌گیری از ظرفیت پژوهشگران مؤسسه و مراکز تحقیقاتی، روند اجرای الگوی کشت گیاهان دارویی را در استان‌های مختلف کشور پایش و ارزیابی خواهد کرد. توسعه علمی گیاهان دارویی؛ گامی مؤثر در بهره‌برداری پایدار از ظرفیت‌های طبیعی کشور مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور به‌عنوان پشتوانه علمی این طرح، همکاری خود را با دستگاه‌های اجرایی و مراکز تحقیقاتی برای اجرای دقیق و استاندارد فرآیند نظارت دنبال خواهد کرد.

از تعامل تخصصی تا حل مسائل مراتع، حاجی‌وند: ظرفیت

انجمن‌های تخصصی باید در مسیر حل مسائل مراتع به کار گرفته شود

شکرالله حاجی‌وند، سرپرست مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، در دیدار با اعضای انجمن مرتعداری، بر تقویت ارتباط میان پژوهش، دانش تخصصی و نیازهای واقعی عرصه‌های مرتعی تأکید کرد. در این نشست، زمینه‌های همکاری مشترک برای استفاده از ظرفیت‌های علمی و کارشناسی در شناسایی چالش‌های مراتع و ارائه راهکارهای کاربردی بررسی شد. رویکرد مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع در این مسیر، حرکت از تعامل‌های مقطعی به سمت همکاری‌های هدفمند و مسئله‌محور است؛ همکاری‌هایی که بتواند دانش و پژوهش را به راهکارهای مؤثر برای مدیریت و حفاظت از مراتع پیوند دهد.

از توان علمی تات تا ظرفیت رایزنان اقتصادی؛ ائتلاف تازه برای

تضمین امنیت غذایی ایران

به گزارش روابط عمومی سازمان تات، معاون وزیر و رئیس سازمان تات در این نشست، ضمن جمع‌بندی مباحث مطرح‌شده، بر اهمیت اتخاذ تصمیمات به‌موقع در فرآیند بررسی پرونده‌های اعزام همکاران تأکید کرد و خواستار تقویت هماهنگی و تعامل میان بخش‌های مرتبط برای پیگیری برنامه‌های بین‌المللی سازمان شد. در ادامه این نشست، کمال قاسمی‌زدی، سرپرست دفتر ارتباطات علمی و همکاری‌های بین‌المللی سازمان، گزارشی از روند فعالیت‌ها، اقدامات انجام‌شده و برنامه‌های پیش‌روی این دفتر در حوزه همکاری‌های بین‌المللی ارائه کرد و مهم‌ترین اولویت‌ها و برنامه‌های آتی را تشریح کرد. همچنین مهندس لیزا نهبانی، مسئول گروه اعزام و تشریفات، پرونده اعزام چهار نفر از همکاران سازمان را مطرح کرد که پس از بررسی و تبادل نظر اعضای شورای بین‌الملل، تصمیمات لازم درباره این پرونده‌ها اتخاذ شد. مهندس اردلان دباغ، مدیر گروه کنوانسیون‌ها و سازمان‌های تخصصی نیز در این نشست گزارشی از سوابق تعاملات و همکاری‌های سازمان با برخی سازمان‌ها و نهادهای بین‌المللی، از جمله سازمان‌های مرتبط با همکاری‌های کشورهای اسلامی، ارائه کرد. وی با اشاره به ظرفیت‌ها و اهمیت سازمان بین‌المللی امنیت غذایی (IOFS)، بر ضرورت توسعه و تعمیق تعاملات با این سازمان، پیگیری انعقاد تفاهم‌نامه‌های همکاری با سازمان‌های بین‌المللی، استفاده از ظرفیت‌های موجود و تقویت حضور فعال سازمان تات در رویدادها و نمایشگاه‌های تخصصی بین‌المللی تأکید کرد. موضوع حضور و مشارکت سازمان تات در نمایشگاه بین‌المللی امنیت غذایی که با همین رویکرد در کشور قزاقستان برگزار خواهد شد نیز در این نشست مورد بحث و بررسی قرار گرفت. اعضای شورای بین‌الملل در بخش دیگری از این جلسه، دیدگاه‌ها و پیشنهادها خود را درباره موضوعات مطرح‌شده ارائه کردند و راهکارهای توسعه تعاملات و همکاری‌های بین‌المللی سازمان تات با کشورهای دوست و نهادهای تخصصی بین‌المللی را بررسی کردند. گفتنی است نشست شورای بین‌الملل سازمان تات با حضور غلامرضا گل‌محمدی، معاونان و مشاوران رئیس سازمان و جمعی از مدیران و کارشناسان دفتر ارتباطات علمی و همکاری‌های بین‌المللی در سالن جلسات شهید اسماعیلی‌راد برگزار شد.

تات

اخبار منابع طبیعی و محیط زیستی

افتتاح نیروگاه خورشیدی ۲۰ کیلوواتی در مرکز تحقیقات

اصفهان؛ گام تازه تات برای توسعه کشاورزی پایدار

معاون وزیر جهاد کشاورزی و رئیس سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی به استان اصفهان، پنل خورشیدی ۲۰ کیلوواتی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی این استان به بهره‌برداری رسید؛ طرحی که در راستای توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر، کاهش مصرف انرژی و تقویت زیرساخت‌های پایدار پژوهشی اجرا شده است. به گزارش روابط عمومی سازمان تات، غلامرضا گل‌محمدی، معاون وزیر جهاد کشاورزی و رئیس سازمان تات، در جریان سفر استانی خود به اصفهان با حضور در مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان، پنل خورشیدی ۲۰ کیلوواتی این مرکز را افتتاح کرد. وی با تأکید بر ضرورت استفاده از ظرفیت انرژی‌های تجدیدپذیر در مجموعه‌های تحقیقاتی، بهره‌برداری از این سامانه را اقدامی مؤثر در مسیر توسعه کشاورزی هوشمند، کاهش هزینه‌های مصرفی و حرکت به سمت زیرساخت‌های پایدار عنوان کرد.

بررسی ظرفیت‌های پژوهشی و توسعه‌ای مرکز تحقیقات اصفهان

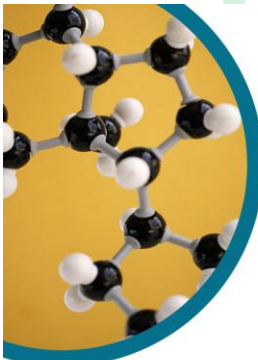
در این سفر، رئیس سازمان تات به همراه هیأت همراه از بخش‌های مختلف مرکز تحقیقات اصفهان بازدید و روند اجرای طرح‌های توسعه‌ای، دستاوردهای پژوهشی و برنامه‌های آینده این مجموعه را بررسی کرد. بازسازی و تجهیز آزمایشگاه‌های بخش آفات و بیماری‌های گیاهی از دیگر برنامه‌های این بازدید بود؛ طرحی که با هدف احیای زیرساخت‌های آزمایشگاهی، استانداردسازی فضاهای پژوهشی و ارتقای توان علمی این بخش در حال اجراست. توسعه مرکز نهال و بذر منطقه مرکزی کشور در دستور کار در ادامه این سفر، طرح جامع توسعه مرکز نهال و بذر منطقه مرکزی کشور مورد بررسی قرار گرفت. در این نشست، برنامه‌های توسعه‌ای، ظرفیت‌های موجود و نحوه استفاده از منابع حاصل از مولدسازی برای تقویت زیرساخت‌های تحقیقاتی حوزه نهال و بذر تشریح شد. تجدید میثاق با آرمان‌های شهدا دکتر گل‌محمدی و هیأت همراه همچنین با حضور در گلزار شهدای اصفهان، ضمن قرائت فاتحه و ادای احترام به مقام شامخ شهدا، با آرمان‌های شهدای دفاع مقدس تجدید میثاق کردند. سفر رئیس سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی به استان اصفهان با هدف بررسی ظرفیت‌ها، دستاوردها و برنامه‌های توسعه‌ای بخش تحقیقات کشاورزی این استان انجام شد.

شبکه آزمایشگاهی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور

شبکه آزمایشگاهی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور به عنوان متولی انجام فعالیت‌های آزمایشگاهی و پژوهشی در حوزه منابع طبیعی در سرتاسر کشور، همکاری گسترده‌ای با دانشگاه‌ها و سایر مراکز تحقیقاتی داخل و خارج کشور دارد.

با توجه به ماهیت تحقیقاتی و پژوهشی آزمایشگاه‌های مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، ارائه خدمات متنوع آزمایشگاهی، خدمات مشاوره‌ای و بازدید علمی و آموزشی به متقاضیان از مهم‌ترین و اصلی‌ترین اهداف و فعالیت‌های آن می‌باشد که با دارا بودن تجهیزات آزمایشگاهی مناسب و کارشناسان با دانش فنی به روز و منحصر به فرد، آماده ارائه خدمات تخصصی به اعضای هیئت علمی، دانشجویان تحصیلات تکمیلی، شرکت‌های دانش بنیان، مراکز صنعتی و کلیه متقاضیان می‌باشد.

R I F R

شبکه آزمایشگاهی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور

مشتمل بر ۲۲ آزمایشگاه تخصصی آماده ارائه خدمات آزمایشگاهی در حوزه‌های زیر می‌باشد:

۱. اندازه‌گیری ویژگی‌های فیزیکی و شیمیایی خاک، کمی‌سازی و تعیین سرعت آستانه فرسایش‌بادی، بررسی توزیع اندازه ذرات فرسایش یافته، تعیین ارتفاع آیرودینامیکی زبری خاک، بررسی فرسایش و تولید رسوب ناشی از قدرت جریان رواناب
۲. آزمون‌های چرخش نوری، ضریب شکست، چگالی نسبی، اندازه‌گیری مواد باقیمانده پس از تبخیر و ارزیابی آمیختگی در اتانول
۳. استخراج، آنالیز، شناسایی و اندازه‌گیری ترکیب‌های اسانس‌ها، روغن‌ها و عصاره‌های گیاهان دارویی (GC/MS و GC، HPLC)
۴. تبادل‌ات بذری، انجام آزمون‌های تکنولوژی و تشخیص سلامت بذرهای جنگلی، مرتعی و دارویی آزمون‌های خوشخوراکی با NIR
۵. سنجش صفات بیوشیمیایی، فیزیولوژیکی، ژنتیکی و سیتوژنتیکی گیاهان و تهیه پروتکل کشت‌بافت گونه‌های گیاهی
۶. ارزیابی، اندازه‌گیری و تجزیه خواص آناتومیکی، فیزیکی، شیمیایی، حفاظتی، مکانیکی چوب کاغذ و فرآورده‌های آن
۷. سنجش ویژگی‌های زیستی خاک، تکثیر میکروارگانیسم‌های مهم خاک و تولید مایه تلقیح
۸. انجام آزمون‌های فیزیولوژیکی، بیوشیمیایی، مولکولی، ژنتیکی و سیتوژنتیکی
۹. بررسی بیولوژی و اکولوژی عوامل بیماری‌زا و آفات گیاهی
۱۰. پایش آفات و بیماری‌های فضاها و سبزی شهری
۱۱. انجام مطالعات آناتومی گیاهی

 ۰۲۱-۴۴۷۸۷۵۸۵

 ۰۹۰۵ ۶۹۴ ۰۰۲۲

 ۰۲۱-۷۲۹۵۷۲۴۶

 nrln@rifr-ac.ir

 labsnet_rifr

از سایت شبکه آزمایشگاهی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور دیدن فرمایید.

labsnet.ir/rifr